

Paju sabiedrībā agrofirmā «Turība» sākusies sēja

● Paju sabiedrības agrofirmas «Turība» pieredzējušie mehanizatori Anatolijs Bulovs (no kreisās) un Vitālijs Vaivods noregulējuši sējmašīnas un gatavi doties tīrumā. Ar labas ražas novēlējumiem viņus darbā pavadīja valdes priekšsēdētāja vietnieks Pēteris Pastars. Foto: M.Rukosjuvs

Ceturtdien, 24. aprīlī, raonā vienīgajā paju sabiedrībā agrofirmā «Turība» tika uzsākta graudaugu sēja. 39 hektārus liels tīrums Kesterus jau piektdien bija apsēts ar auzām 'Selma', pasējā izmantojot āboliņu un timotiņu.

Jāsēj ar steigu, kavēties vairs nedrīkst ne dienu, ir pārliecināts paju sabiedrības valdes priekšsēdētāja vietnieks lauksaimnieciskās ražošanas jautājumos Pēteris Pastars, ar bažām vērojot sauso augšnes virskārtu, kura pēc pagājušās vasaras sausu-

ma pa ziemu tā arī nav atvilgusi. Sausums bija arī viens no iemesliem, kuru dēļ pērnajā rudenī tika aparti tikai 80 hektāri. Lai sagatavotu graudaugu sējai nepieciešamās platības, zemi ar arī pašlaik, pavisam paredzēta apart vismaz 50 hektārus.

Pēdējo gadu laikā paju sabiedrībā lauksaimnieciskā ražošana ievērojami sašaurināta, tāpēc, neskatoties uz to, ka «Turības» rīcībā ir veca un jau sen nolietojusies tehnika, ir lielas iespējas ražot produkciju un arī pelnīt, uzskata paju sabiedrības valdes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns. Šopavasār graudaugi

tiks iesēti vismaz 60 hektāru platībā, pārsvarā tās būs auzas, jo šai kultūrai ir labs noiets. Sēs arī miežus 'Rasa', kas ir perspektīva alus miežu šķirne. Daļu no rudenī iekultajiem graudiem izmantos lopbarības ražošanai, bet atlikušo pārdos. Alus ražotāji Daugavpilī, piemēram, ir ieinteresēti iegādāties kvalitatīvus alus miežus. Dīvēl līgumu slēgšanas laiks jau ir pagājis, tāpēc noiets būs jāmeklē citur, uzskata Pēteris Pastars. Riebiņu tīrums audzētās auzas labprāt gatavi pīrkt arī vietējā zirgaudzētavā «3 vītulu stallī».

Daudzi vietējie iedzīvotāji

vēl atceras, ka «Turības» laukos labi padevās rapsis. Šogad tā audzēšanu plānots atjaunot. Rapsis pēdējā laikā kļūst arvien populārāka kultūra, to audzē arī daudzi zemnieki, un neviens neželējas, ka būtu zaudējumi, spriež Pēteris Pastars. Iegūto vasaras rapša sēklu izmantosim lopbarībā, pārdosim eļļas ražotājiem.

Lielās platībās šopavasār plānots atjaunot zālāju laukus un ganības, ko pagājušajā vasarā pamatīgi izpostīja sausums. Iepirktas arī divas tonnas viķu, ko sēs zaļbarībai un skābsiena gatavošanai.

L.Kirillova

Valstī lielākie kūlas ugunsgrēki – Preiļu rajonā

Ar jaunu sparū valstī atsākusies pērnās kūlas dedzinātāju izraisītie ugunsgrēki. Pēc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta operatīvās informācijas, lielās platībās sausā zāle šonedēļ dedzināta arī Preiļu rajonā.

Kā «Novadnieku» informēja Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu nodaļas inspektors Valērijs Haritonovs, šonedēļ nodaļā saņemti 14 izsaukumi uz kūlas ugunsgrēkiem. No 21. līdz 25. aprīlim zāle degusi pavi-

sam 150 hektāru platībā. Uguns iznīcinājusi vienu nepazīvotu māju un tai blakus esošās saimniecības ēkas, kā arī vienu dārza mājiņu Līvānos.

21. aprīlī sausā zāle aizdedzināta Stabulnieku pagasta Grozās, liesmas skārušās 30 hektārus lielu platību.

23. aprīlī ugunsdzēsējiem nācās dzēst uguni 46 hektārus lielā platībā, zāle dega Pelēču pagasta Omolkā.

24. aprīlī kūla 30 hektāru platībā dedzināta Rušonas pagasta Novopolē. Šī ugunsgrēka dzēšanā ugunsdzēsējiem nācās strādāt visilgāk.

Cilvēki rīkojas ne vien bezatbildīgi, bet pat noziedzīgi, uzskata Valērijs Haritonovs. Ir gadījies pat tā, ka ugunsdzēsēju mašīna pēc liesmu noslāpēšanas vēl nav atgriezusies Preiļos, kad no tās pašas ugunsgrēka vietas tiek saņemts jauns izsaukums — zāles dedzinātājs atsācis savu darbu. Dīvēl visbiežāk laundaris notikuma vietā netiek pieķerts, tāpēc arī sodīt nevienu nav iespējams.

Ugunsdzēsēji uzskata, ka lielāku efektu dod šādos ugunsgrēkos cietušo personu rādīšana televīzijā. Lai arī no morāles viedokļa tas var lik-

ties cietsirdīgi, cilvēkiem jāredz, kādas moka nākas izciest apdegušajiem. Varbūt tas viņus pašus atturēs no nepārdomātas rīcības, uzskata inspektors.

Ugunsdzēsēju depo Preiļos ir trīs automašīnas, gandrīz nepārtraukti tās atrodas izsaukumos. Kamēr tiek dzēsta aizdedzinātā zāle aizaugušajos tīrumos, nepieciešamības gadījumā bez palīdzības var palikt dzīvojamās mājas pilsētās. Izceļoties ugunsgrēkam, nebūs neviena, kas atbrauc palīgā.

L.Kirillova

● Mākslas dienas Preiļos

⇒ 2. lpp.

● Apsveikums pareizticīgajiem un vecticībniekiem

Lieldienās

⇒ 3. lpp.

● Arhitektūra Preiļos un Līvānos

⇒ 5., 6., 7. lpp.

● Apsveikumi

⇒ 8. lpp.

● Ceļojums uz Holandi pēc pavasara

⇒ 9. lpp.

● Reklāma un sludinājumi

⇒ 12. lpp.

● REKLAMA

Droši un izdevīgi!

25.04.2003.	Pērk	Pārdod
USD (ASV dolāri)	0.5735	0.5792
EUR (Eiro)	0.6307	0.6388
Privatizācijas sertifikāti	4.80	5.80

Hipotēku banka

Preiļi, Brīvības ielā 2, tālr. 7774053, 7774042

Tāruna informācija 8000200, www.hipok.lv

Eiropas komandā būs arī preiliete

Par projekta *Team – Europe* jeb *Eiropas komanda* dalībnieci pēc veiksmīgi izturēta konkursa kļuvusi Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva. Viņa būs viena no vairākiem desmitiem projekta dalībnieku, kuri iegūs tiesības sniegt informāciju par Eiropas Savienības jautājumiem visā Latvijas teritorijā.

Projekts *Eiropas komanda* tapis sadarbībā ar Dānijas Eiropas institūtu, Eiropas Integrācijas biroju un Valsts Administrācijas skolu. Kā «Novadnieku» informēja E.Jermolajeva, projekta mērķis ir sagatavot kvalificētus speciālistus informatorus Eiropas Savienības jautājumu izskaidrošanai sabiedrībā. Mācību beigās katram dalībniekam tiks izsniegts sertifikāts un oficiāla atļauja stāstīt par ES visā Latvijas teritorijā. Taču projekts nav īslaicīgs pasākums. Lai gan tas saistīts ar rudenī gaidāmo referendumu par Latvijas iestāšanos ES, darbība tiks turpināta arī vēlāk. Līdzīgas komandas veiksmīgi strādā arī citās Eiropas valstīs, kas jau ir ES locekles. Tiek stiprināti kontakti, notiek pieredzes apmaiņa, tiek papildinātas zināšanas.

Eiropas komandā darbosies dažādu nozaru speciālisti, pārsvarā gan no Rīgas, taču ir arī vairāku lauku rajonu pārstāvji, piemēram, divas pašvaldību darbinieces no Rēzeknes, kā arī Gulbenes un Valkas rajona pārstāvji. Projekta darbu koordinē Eiropas Integrācijas biroja speciāliste, kādreizējā Preiļu valsts ģimnāzijas absolvente Līga Sondore, «Novadniekam» pastāstīja E.Jermolajeva.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Par narkotiku izplatību skolu teritorijās plāno sodīt pedagogus

Asas diskusijas sabiedrībā šonedēļ izraisīja Saeimas Juridiskās komisijas konceptuāli atbalstītais priekšlikums noteikt administratīvo sodu mācību iestādes vadītājam, ja skolas teritorijā tiek izplatītas narkotiskās vai psihotropās vielas. Deputāti aicina mācību iestāžu vadītājus sodīt ar naudas sodu 25 latu apmērā, bet, ja narkotiku izplatīšana konstatēta atkārtoti, — ar 125 latu lielu naudas sodu. Naudas sodi paredzēti arī naktsklubu vadītājiem, ja viņu vadītajos klubos tiks atklāti tirgošanās ar narkotikām gadījumi.

Kā raksta «Neatkarīgā Rīta Avīzē», par šiem priekšlikumiem vēl tiks lūgti atzinumi no Izglītības un zinātnes ministrijas, Tieslietu ministrijas un arī prokuratūras. Taču Narkotiku apkarošanas biroja speciālisti brīnās par deputātu domu gaitu, jo praksē vēl nekad nav apstiprinājis gadījums, ka skolu administrācija būtu atbalstījusi narkotiku tirdzniecību tās teritorijā vai arī nebūtu reaģējis uz šādiem faktiem. Protams, narkotiku tirdzniecība pie skolām notiek, bet par to jau nav sodāmi skolu direktori. Katram jāveic savs darbs — skolotājiem jāizglīto bērni, bet policistiem jāķer noziedznieki. Toties deputātiem būtu jānolaižas no saviem amatu augstumiem un jāpalūkojas, kas notiek uz zemes, saka kādas Rīgas skolas direktors.

Joprojām nav skaidrības par dzīvesvietas deklarēšanu

Dzīvesvietas deklarēšanas likuma spēkā stāšanās no 1. janvāra tika atlikta uz 1. jūliju, pēc šī datuma dzīvesvieta būs jādeklarē visiem, kas nedzīvo pierakstīta vietā. Taču skaidrības par jauno kārtību nav joprojām, — iedzīvotāji nezina, kad un kādā kārtībā, par kādām maksu vienībām būs jādeklarē savas dzīvesvieta. Daļā pašvaldību vēl nav pieslēguma nepieciešamajām datu bāzēm un informācijas sistēmām, īpaši tas attiecas uz rajoniem, kur nav īstenots pašvaldību vienotās informācijas sistēmas projekts. Arī speciālistiem nav skaidrs, kādā datorprogrammā strādāt.

Šī gada oktobrī bija noteikts arī sākotnējais termiņš, kad bija plānots ieviest identifikācijas kartes ar elektroniski nolasāmu dzīvesvietas norādi. Pagaidām nav zināms, vai šo termiņu izdosies ievērot.

Uzņēmumu privatizācijā sertifikātus vairs neizmanto

Speciāli izveidotā darba grupa stratēģijas izstrādāšanai, lai pabeigtu privatizāciju, šonedēļ vienojusies, ka lielo uzņēmumu valsts daļas turpmāk tiks privatizētas tikai par naudu, bet privatizācijas sertifikātus vairs izmantot zemes un nekustamā īpašuma privatizācijai. Tiesa, lielo uzņēmumu vidū būs arī izņēmumi, piemēram, «Lattelekom», kur firmas darbiniekiem un pensionāriem varētu piedāvāt iespēju iegādāties daļu valstij piederošo akciju par privatizācijas sertifikātiem. Speciālisti vērtē, ka šāds lēmums ir izdevīgs valstij, jo paver iespējas iegūt reālus līdzekļus no uzņēmumu pārdošanas. Toties uz sertifikātu cenām tas var atstāt graujošu ietekmi, jo tie praktiski nebūs izmantojami. Zināms, ka līdz šim izmantots 90,1% no emitētajiem 111,35 miljoniem privatizācijas sertifikātu. No lielajiem uzņēmumiem neprivatizētas valsts daļas vēl ir tikai «Latvijas Krājbanka», «Ventspils nafta» un «Lattelekom».

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

MĀKSLAS DIENAS PREIĻOS

Preiļu jauno mākslinieku sasniegumi Rīgā

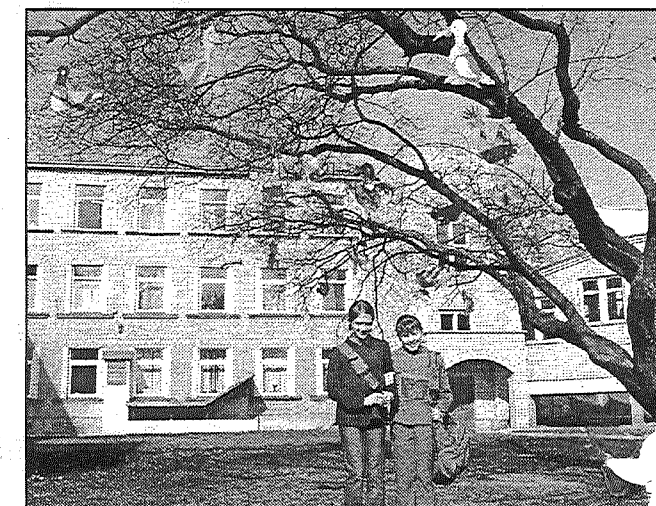
Mākslas dienas katru gadu atnāk pavasari, kad mostas daba un cilvēku dvēseles. 15. aprīlī reizē ar konkursa «Dailais ap mums» izstādes atklāšanu Rīgā Kongresu namā tika ieskandinātas arī šī gada Mākslas dienas Latvijā.

Preiļu jauniešiem tas bija ļoti nozīmīgs pasākums. Tā Preiļu Valsts ģimnāzijas 2. kursa audzēknis Jānis Anspaks tika uzaicināts saņemt ļoti augstu apbalvojumu — Zelta sertifikātu par darbu «Mana skaistā Latgale», kurā, kā uzsvēra mākslinieks Jānis Anmanis, parādīta Latgales skaistā daba. Arī Preiļu novada kultūras centra mākslas studijas «M» audzēkņu sasniegumi iepriecina. Kristīne Samsi ieguva sudraba diplomu, bronza tika Alīnai Podskočijai, bet Laima Stepanova un Agnija Vaivode

saņēma diplomus par veiksmīgu sniegumu.

Starptautiskā Rērihu centra Latvijas nodaļa un Rīgas domes kultūras pārvalde apbalvoja mākslas studijas «M» skolotājus Mariannu Abricku un Kazimīru Anspaku par veiksmīgu darbību bērnu zīmēšanas konkursā «Dailais ap mums».

Mākslas dienu pasākumu ietvaros Izglītības un zinātnes ministrijā 17. aprīlī tika rīkots valsts vizuālās mākslas olimpiādes laureātu noslēguma sarīkojums. Preiļu 1. pamatskolas audzēkne Baiba Koņečnija ieguvis godpiļno 3. vietu un medaļu. Tagad skolēnu olimpiādes radošos darbus var aplūkot Vecrīgā piecās dažādās vietās — «Air Baltic» biļešu kasēs, veikalā kafejnīcā «Monte Kristo — Kafijas Republika», radošo darbu galerijā Jāņa ielā 4. Bet Baibas darbu var redzēt grāmatu namā «Valters un Rapa».

● Arī Preiļos sakarā ar Mākslas dienām noticis mazbrīnumam — Preiļu 1. pamatskolas pagalmā «salidojuši» krāsaini sapņu putni, kurus apgleznojuši mākslas studijas «M» audzēkņi, arī Meldra Muižniece un Irina Volčkova. Foto: M.Rukosujevs

Ir jāmīl viss skaistais, ir jātic brīnumam. Tas spārno un ļauj pacelties pāri ikdienas problēmām. Gleznojot audzēkņi atbrīvo fantāziju, pie-

dalās konkursos, izdāilo apkārtni un savu dzīves telpu. M.Abricka, mākslas studijas «M» vadītāja

Mākslu jēbauda 24 stundas diennakti

Ar šādu devīzi notiekošo «Mākslas dienu 2003» ietvaros Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs rajonā organizē trīs plašas un interesantas izstādes. Par tām «Novadniekam» pastāstīja muzeja māksliniece SILVIJA BEREZOVSKA.

— Kinoteātri «Ezerzeme» līdz 15. maijam būs skatāma mākslinieka Pētera Gleizdāna draudzīgo šaržu izstāde «Preiļu un Balvu rajona kul-

tūras darbinieki». Jauktajā tehnikā izstrādātie darbi ļaus skatītājiem iepazīties ar autora skatījumu uz tādām sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem kā aktieri Romualdu Ancānu, profesori Janīnu Kursiti, rakstnieci Naazmēr-stuli, zinātni doktoru Antoniņu Reķēnu, diplomātu Albertu Sarkani, rakstnieku Albertu Spogi, režisoru Jāni Streiču, keramiķi Pēteri Zeili. Riebiņu kultūras namā skatāma jaunā un talantīgā

Preiļu novada mākslinieka Jāņa Plivdas jaunākie, šogad tapušie darbi «Divpadsmit mēneši». Gleznās dažādās krāsu noskaņās atainota Latgales daba visos četros gadalaikos. Pašlaik Jānis gatavojas absolvēt Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāles glezniecības nodaļu un strādā pie diplomdarba, kura vadītājs ir mākslinieks Kaspars Zariņš. Par Riebiņos izstādītajiem darbiem autors saka, ka tie esot tapuši, gatavojoties diplomdarbam.

Stabilnieku kultūras namā skatītāji līdz maija vidum varēs baudīt Preiļu rajonā labi pazīstamā, iemīļotā un apmīļotā mākslinieka Jāņa Igovena «Latgales ainavas». Ītin kā labi zināmie pakalni, ezeri, birtalas Jāņa Igovena talanta gaismā raduši jaunu un neparastu krāsu paleti. L.Kirillova

Mežos sācies ugunsbīstamais periods

Iestājies silts un saulains laiks, līdz ar to mežos ir paaugstinājies ugunsbīstamība. Meža ugunsgrēki iznīcina meža resursus, nodara lielu postu meža biocenozei un nes ievērojamus zaudējumus. Pat nelielos meža ugunsgrēkos liesmas bojā vai pilnīgi iznīcina augošu kokus un krūmus, zemsegu, bet nereti arī sagatavotus kokmateriālus, būves un citas vērtības, kas atrodas to ceļā. Ugunsgrēku rezultātā novājinātās mežaugsnes klūst par kaitēkļu un slimību pērkļiem, tajos aiziet bojā derīgā fauna, būtiski pasliktinās augsnes īpašības, tiek traucēti daudzi mežsaimnieciski pasākumi.

Kūlas dedzināšanas rezultātā līdz 21. aprīlim Preiļu virsmežniecībā bija reģistrēti divi meža ugunsgrēki. Liesmās bojāta arī priežu mež-

audze Vārkavas pagastā.

Valsts meža dienests saskaņā ar LR MK noteikumiem nr. 440 un hidrometeoroloģisko prognozi un, pamatojoties uz 2003. gada 10. aprīļa rīkojumu nr. 66, visā valsts teritorijā, sākot ar šī gada 16. aprīli ir izsludinājis ugunsnedrošo periodu.

No šīs dienas aizliegts:

✓ Dedzināt kūlu, niedres un rugājus objekta teritorijā, kā arī mežos, purvos un tiem pieguļošajās zemēs.

✓ Nomest mežā, purvos vai uz ceļiem, kas tos šķērso, degošus sērkokciņus un izsmēkus.

✓ Dedzināt ciršanas atliekas.

✓ Bez saskaņošanas ar Valsts mežniecību veikt jebkurus dedzināšanas darbus, kas rada lielus dūmus un var maldināt ugunsnovērošanas torņu dežurantus. Bez saskaņošanas ar Valsts mežniecību

Telefonu numuri, uz kuriem var zvanīt meža ugunsgrēku atklāšanas gadījumā:

meža ugunsdzēsības stacija	53-43968,
Līvānu mežniecība	53-41636,
Preiļu mežniecība	53-81196,
Aglonas mežniecība	53-75231,
Jersikas mežniecība	53-46633.

un tās rakstiskas atļaujas saņemšanas rīkot kultūras, sporta vai citus masu pasākumus valsts mežā. Ugunsnedrošajā laikā posmā dedzināt ciršanas atliekas atļauts tikai zemas ugunsbīstamības apstākļos un ar Valsts mežziņa katreizēju rakstisku atļauju.

✓ Dedzināt mežā un purvos rūpniecības, celtniecības un sadzīves atkritumus.

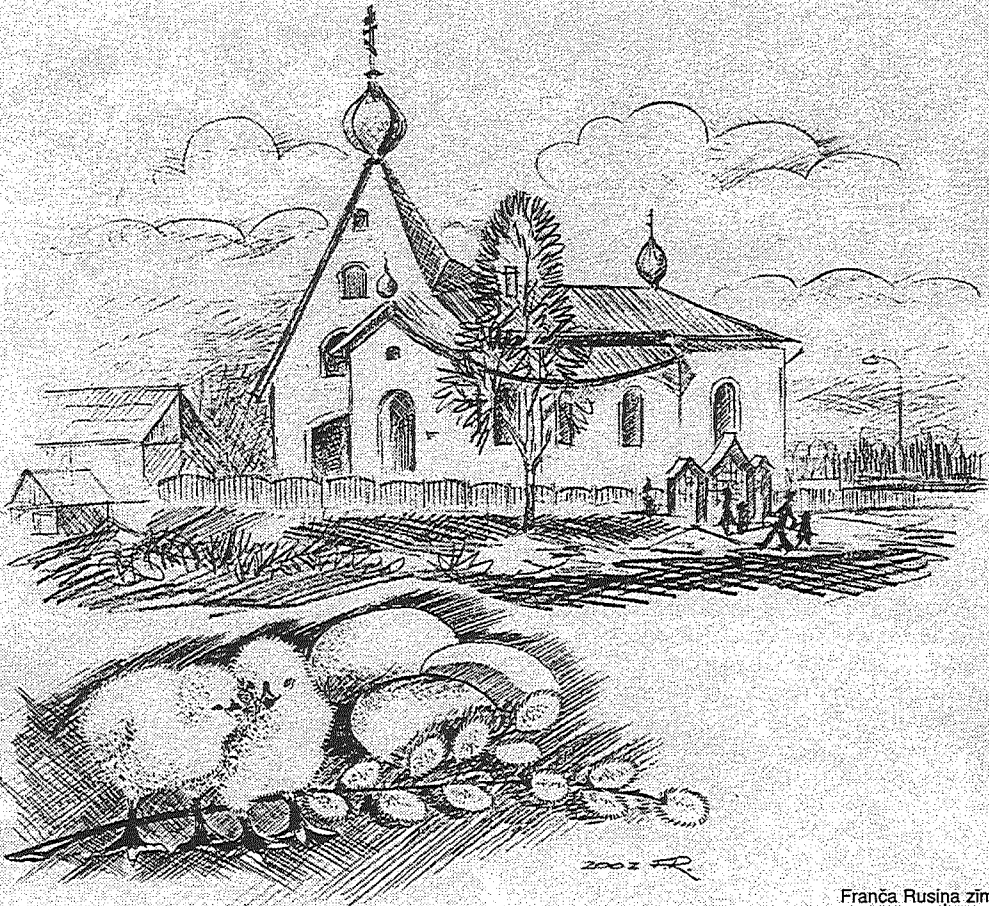
✓ Braukt ar mehānizētiem transporta līdzekļiem pa mežiem un purviem ārpus ceļiem, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams ugunsgrēka dzēšanai, palīdzības sniegša-

un nelaimes gadījumos un meža apsaimniekošanas (izmantošanas) vajadzībām.

Par atklātajiem meža ugunsgrēkiem lūgums nekavējoties ziņot tuvākajā Valsts mežniecībā, kā arī iespēju robežās uzsākt dzēšanu.

Lūgums visiem Preiļu rajona iedzīvotājiem būt īpaši uzmanīgiem ugunsbīstamajā periodā, uzturoties mežā un tā tuvumā.

V.Prisjagins,
Preiļu VM medību
uzraudzības un
ugunsapsardzības
inženieris

Franča Rusiņa zīmējums

Kristus ir Augšāmcēlies! Lieldienu zvani šo stāstu par Kristus atdzimšanu rīt vēstīs pareizticīgo un vecticībnieku draudzēm. Kristus augšāmcēlšanās svētki nozīmē dzīvības uzvaru pār nāvi, pavasara uzvaru pār dabas sastingumu, cilvēka gaišo spēku uzvaru pār melno un jauno sevi. Taču nedrīkstam aizmirst, ka šī izvēle starp labo un ļauno ir mūsu pašu rokās. Dievs mīl mūs. Viņš ir blakus, bet vēlas, lai izvēli izdarītu mēs paši.

**Gaišus Kristus atdzimšanas svētkus visiem pareizticīgajiem un vecticībniekiem!
Lai ticība Kristum, kurš ir Augšāmcēlies, dod mums visiem mīlestības jēgu
mūsu ikdienas gaitās.**

Jūsu «Novadnieks»

Viesi sakoptā zemnieku sētā

viens, kurš var palepoties ar labi sakoptu saimniecību, vai arī tāda ir viņam kaimiņos, tiek aicināts piedalīties konkursā «Viesi sakoptā zemnieku sētā». Konkurss organizētāji ir visiem ļoti pazīstamie lauku dzīves aprakstītāji Imants Ziedonis, Ēriks Hānbergs un Aivars Berķis sadarbībā ar mazpulcēniem, kā arī ar uzņēmumiem, kas atbalstīs noslēguma pasākumu.

Konkurss par lauku sētas sakoptību notiks jau divpadsmito gadu pēc kārtas. Šajā laikā žūrija katru gadu vērtējusi kādu no konkrētiem lauku sētas elementiem: pagrabu, bērnu vietu, pirti, avotu, ceļu, karoga vietu un karoga tradīcijas, daudzdzīvotāju ciemastu, zivju dīķi, gudrību cen-

tru, bioloģiski ražotas produkcijas tirgus spēju, latviskumu lauku sētā.

Šogad konkursa mērķis ir ieinteresēt zemniekus pievērsties tūristu uzņemšanai, veicināt blīvu, visu aptverošu tūrisma tikla veidošanu Latvijā. Pieteikuma iesniedzējam jā-sagatavo arī maksimāli pil-

nīgs un oriģināls gida projekts. Tajā jāietver leģendas un atmiņas par to, kā konkursam pieteiktajā lauku sētā dzīvojošās paaudzes vairojušas saimniecības turību, ražojot un tirgojot; saimniecības «vizītkarte» Rīgā, mazpilsētā un pagastā; ko saimniecībā un tās apkārtnē varētu parādīt viesiem; kur piedāvāt naktsmitnes viesiem – tūristiem; kur vest ēdināt viesus, ko piedāvāt viesu atpūtai?

Piesakot konkursam kaimiņu saimniecību, pieteikums obligāti jā-saskaņo ar saimniecības īpašnieku vai pārvald-

nieku. Jūlijā konkursa žūrija, iepriekš piesakoties, dosies vērtēt pieteiktās saimniecības. Pieteikuma iesniedzējam jā-sagatavo stāstījums par pieteikto saimniecību un tās apkārtni.

Pieteikumi konkursam jāiesūta līdz 1. jūnijam Latvijas Zemnieku savienības birojam Rīgā, Republikas laukumā 2, 814. kabinetā, LV – 1010.

Uzvarētāju apbalvošana notiks 6. decembrī Rīgas Latviešu biedrībā sarīkojuma «Gaismu sauca» ietvaros.

Tirgus ziņas (Ls/kg)

Livānos		Preiļos	Livānos		Preiļos	Livānos		Preiļos
Gaļa, zivis, piena produkti, olas								
Gurma gaļa	1,60-1,70	1,50	Mēle	2,0	—	Kiploki	0,90-1,0	0,20 (galv.)
Plecs	1,40-1,60	1,45-1,50	Tauki	0,65	0,50	Sīpoli	0,25-0,30	0,28
Kakla karbonāde	1,70	1,60	Liellopa, teļa gaļa	1,10-1,80	—	Sīpoli (ģimenes)	—	0,80
Karbonāde	2,40	2,0	Piens	0,18	—	Lociņi	—	1,70
Kārtaine	1,40	1,35-1,40	Krējums	1,0	—	Āboli	—	0,10-0,20
Speķis	0,90-1,40	1,0-1,30	Biezpiens	0,70	—	Zāvēti āboli	1,0	—
Sāļts speķis	1,0-1,50	1,45-1,50	Sviests	1,50	—	Dzērvenes	—	1,0
Zāvēta gaļa	1,20-1,80	—	Siers	1,50	—	Kirbji, kabači	0,15	0,20
Galva	0,70	0,70-0,80	Karpas	1,30	—	Pupuņas	0,60-0,70	0,70
Stilbiņi	0,70	0,90-0,95	Dārzeņi, augļi, ogas, medus					
Kājas	0,70	0,50-0,60	Kartupeļi	0,10-0,12	0,09-0,10	Cūku pupas	0,50	0,60 (gl.)
Ribīņas	1,40	1,0-1,20	Bietes	0,20	0,25	Zemesrieksti	—	0,10 (50 g)
Kauli	0,60-0,70	0,40-0,80	Rutki	0,30	0,35	Medus (kg)	2,80	2,70
Aknas	1,20-1,30	1,0-1,35	Burkāni	0,25	0,35-0,40	Linsēklu eļļa	2,80-3,0	2,60-2,80
Sirds	1,0	1,0	Kāposti	0,20	0,25	Rapšu eļļa	0,70 (l)	—
Plaušas	0,70	0,80	Skābēti kāposti	0,45	0,40	Linsēklas	—	0,50
Nieres	0,70	0,85	Sāļti gurķi	0,70	—	Linsēklu rauši	—	0,25
						Kvieši, mieži	0,10	0,12
						Āboliņa sēklas	—	1,0-1,20

REDAKCIJAS SLEJA

Kas skaidrs pat ezim, bet cilvēkiem – ne

Tirgū vai uz ielas, bet no tautas mutes vienmēr ir skanējušas gudras domas. Cita lieta, vai mēs tajās ieklausāmie un ko noderīgu arī sev paņēmam. Bet pats interesantākais ir tas, ka šīs gudrās domas vienādi piemeklē dažādu tautību cilvēkus, kā saka, nešķiro ne pēc nacionalitātes, ne pilsonības.

Latvieši, piemēram, saka – zem guloša akmeņa ūdens netek. Krieviem tā pati doma ietērpta citos vārdos – bez darba pat zivtiņu no dīķa neizvilksi, vai atkal – ja gribi vizināties, tad velc arī ragaviņas kalnā. Līdzīgus piemērus varētu sameklēt pulka. Tas nozīmē, ka mūsu senči bijuši gana gudri un savu gudrību, tēlainā valodā ietērtu, likuši nākamajām paaudzēm pūrā.

Šodienas dzīve ir tik sarežģīta un tik tāla no sākotnējās vienkāršības, bet cilvēki tik pašpārliecināti, ka vecu ļaužu gudrības neviens vairs neklausās un neņem par pilnu. Daudz vienkāršāk ir lamāt valdību, ka tā nespēj tautai nodrošināt daudz maz iztikušu dzīvi. Vienkārši ir aprunāt kaimiņu, jo tas laikam nodarbojoties ar tumšām lietām, ja reiz spējis dzīvokli izremontēt, māju nopirkt un savus bērnus augstskolā palaist. Visvienkāršāk ir čīkstēt un ņaudēt par to, ka viss ir slikti un, droši vien, būšot vēl sliktāk, bet iestāšanās Eiropas Savienībā neko citu nenozīmējot kā vien mūsu nonākšanu Rietumu kapitālistu jūgā.

Jā, jā – daudzi piekritoši māj ar galvu un, sulīgus epitētus piemeklēdami, izkrata savu sirdi kādai līdzjūtīgai dvēselei. Cienītie, atļausiet nepiekrīst, jo dzīve jau nemaz nav tik sūra un velns nav tik melns, kā to mālē. Ikdienā nācies pārliecināties, ka daudzei paši vien esam vainīgi pie savām neveiksmēm, bet kādas idejas neizdošanos jau iepriekš smadzenēs ieprogrammējuši. Kāda bāra īpašnieks sūkstās par to, ka ar biznesu esot galīgi švaki. Viri nenākot un pat alu nedzerot, nemaz nerunājot par stiprākiem grādīgiem dzērieniem. Jāgaida, kad cilvēkiem parādīsies nauda, tā šīs bēdīgi nopūšas un nokar galvu. Divains secinājums, nūdien, divains. Ja jau tava bāriņa pastāvēšanas galvenais stūrakmens ir gaidīšana, kad atnāks naudīgi klienti, biznesam nekāda gaišā nākotne nav paredzama.

Zem guloša akmeņa ūdens netek – bāriņa īpašniekam pašā laikā būtu atminēties šo tautas gudrību. Kādā veidā tā pielietojama? Pavisam vienkārši. Pašlaik Latvijai nāk vīrs hokeja trākums. Visi kā apsvīluši gatavi mest pie malas iecerētos darbus un pat pienākumus, lai pāris stundas pielīptu pie televizora. Jauni un veci, sievietes un vīrieši – visi kļūst par hokeja faniem. Un pat dažāda laba māsaimniece, kas citkārt to trako ripas dauzīšanu uzskata par muļķošanu, gatava uz brīdi iemest acis ekrānā, lai redzētu, kas tad tur īsti notiek ar Latvijas komandu.

Kāpēc gan lai šo ideju neizmanto mūsu kafejnīcu un bāriņu īpašnieki? Iedomājos, ka tas varētu būt varen jauki – siltā un mājīgā telpā pie galdītiem sēž hokeja mīlotāji, uzkož kraukšķīgas desiņas vai kiplokotus grauzdīņus, no lieliem kausiem piederot Piebalgas, Latgales vai Aldara alu, un pa televizoru, kas novietots visiem ļoti pārredzamā vietā, skatās hokeja spēli. Olē, olē, Latvija, uzvara! Un visai kņadai pa vidu laimīgs un sasārtis šiverējas bāriņa īpašnieks, vienu pēc otras korkējot vajā alus pudeles un skaitot ne jau santīmus, bet latus.

Pat ezim ir skaidrs, ka katram pašam jābūt savas laimes kalējam. Diemžēl mēs pārlietu turamies pie pārliecības, ka vienkāršāk ir sēdēt, gaidīt un cerēt, ka atnāks kāds, kas izkustinās to gulošo akmeni. Varbūt tomēr pacentīsimies?

L.Kirillova

Riebiņu pagastā

■ **APSTIPRINA PĀRSKATUS.** Pagasta padomes sēdē deputāti apstiprināja 2002. gada pārskatu un zvērīnāta revidenta atzinumu. Vienbalsīgi apstiprināts arī P.A. «Tornis» 2002. gada pārskats.

■ **SANEMTS HUMĀNAIS SŪTĪJUMS.** Pašvaldībā saņemts humāns palīdzības sūtījums, tie ir apģērbi un apavi bērniem un pieaugušajiem. Nolemts, ka vispirms sev vēlamās mantas varēs saņemt daudz bērnu ģimenes, bet pēc tam arī citas maznodrošinātās ģimenes.

■ **APSTIPRINĀTS PAŠVALDĪBAS BUDŽETS.** Deputāti pēc nopietnas analīzes apstiprinājuši pašvaldības šī gada pamatbudžetu, kura ienākumu daļa tiek plānota 183 574 latu apmērā. Ievērojamākās summas paredzēts saņemt no iedzīvotāju ienākuma nodokļa – 54 346 latu, kā arī pašvaldību izlīdzināšanas fonda – 79 666 latus.

Pamatbudžeta izdevumu daļa šogad plānota 184 117 latu apmērā. Kā informē pagasta padomes priekšsēdētājs Voldemārs Adamovičs, pirmsskolas izglītības iestādes vajadzībām paredzēti 29 978 latu, Riebiņu vidusskolai – 54 531 lats, sociālās apdrošināšanas un nodrošināšanas vajadzībām – 10 352 latu. Pagaidu sabiedrisko darbu organizēšanai tiks izmantoti 8645 latu. Ievērojami līdzekļi atvēlēti arī sportam un kultūrai, piemēram, sporta pasākumu rīkošanai ielānoti 1391 lats, bibliotēkām – 9969 latu, bet kultūras pasākumu rīkošanai pagastā – 10 976 latu.

Deputāti uzskata, ka turpmāk vairāk līdzekļu būs jāiedala dažādu projektu līdzfinansējumam, lai tādā veidā varētu piesaistīt investīcijas no dažādiem fondiem. Aktīvāk būtu jāstrādā arī pašvaldības attīstības plānotājam.

■ **PAŠVALDĪBAS SPECIĀLAIS BUDŽETS SKAIDRS.** Deputāti apstiprinājuši noteikumus «Par 2003. gada speciālo budžetu». Speciālā budžeta ienākumu un izdevumu daļa noteikta 7966 latu apmērā.

Preiļu novadā

■ **PAŠVALDĪBA ATSAKĀS NO PIRMPIRKUMA TIESĪBĀM.** Novada domes sēdē deputāti izskatīja vairāku personu iesniegumus un nolēma atteikties no pirmpirkuma tiesībām uz zemes gabalu 7,5 hektāru platībā Aizkalnes pagasta centrā un uz zemes gabalu 1,6 hektāru platībā Preiļu pagasta centrā.

■ **ATBALSTA ATPŪTAS PASĀKUMU PENSIONĀRIEM.** Pašvaldības deputāti sēdē izskatīja un atbalstīja Aizkalnes pagasta centra pensionāru apvienības vadītājas Regīnas Verzes lūgumu piešķirt līdzekļus pensionāru atpūtas pasākuma rīkošanai. Diemžēl prasīto summu nebija iespējams piešķirt, tāpēc deputāti piekrita atbilstoši sagatavotajai tāmēi piešķirt 50 latus. Paredzams, ka pensionāru apvienības rīkotais atpūtas sarīkojums notiks 3. maijā.

■ **ATBRĪVOJA NO VIENREIZĒJĀS NODEVAS.** Domnieki bija pretimnākoši un nolēma atbrīvot no vienreizējās pašvaldības nodevas maksāšanas par tirdzniecību publiskās vietās amatniekus, kuri 17. maijā ieradīsies uz tirgošanas Jasmuižā, lai piedalītos J.Raiņa literatūras un mākslas muzeja filiālē «Jasmuiža» Latvijas Kultūrkapitāla fonda atbalstītajā projektā «Pliksānu jurgi Jasmuižā».

■ **PIEŠKĪR NOSAUKUMUS SAIMNIECĪBĀM.** Domes sēdē pieņemts lēmums par nosaukumu piešķiršanu vairākiem zemes gabaliem. Tā Preiļu pagasta centra Jaunsaimniecības kādam zemes pabalām piešķirts saimniecības nosaukums «Venti», bet citā gadījumā saimniecībai būs nosaukums «Cerības».

■ **PIEŠKĪR ZEMI LIETOŠANĀ.** Atbalstīti vairāku personu lūgumi piešķirt pastāvīgā lietošanā ar izpiršanas tiesībām zemi. No brīvās valsts zemes fonda novada teritorijā saimniecību paplašināšanai piešķirti attiecīgi 0,8, 0,4 un 2,8 hektārus lieli zemes gabali.

■ **TURPINĀS GĀZES VADA CELTNIECĪBU.** Deputāti izskatīja akciju sabiedrības «Latvijas gāze» piedāvāto vienošanās protokolu. Viņi piekrita, ka pāri novada Preiļu pagasta centra teritorijā esošajiem zemes gabaliem tiks turpināta gāzes vada celtniecība uz Rēzekni. Par šīs zemes izmantošanu tiks noteikta vienreizējā atlīdzība.

INFORMĀCIJA

Dziedošās olas, 144 zaķi un citi brīnumi

Nu jau sesto gadu pēc kārtas Otrās Lieldienās Preiļos notiek sarīkojumi bērniem. To rīkotāja un plašās publikas kopā saucēja ir Latvijas organizācijas «Glābiet bērnu» Preiļu rajona nodaļa.

Arī šogad sadarbībā ar nevalstisko organizāciju centru un Latvijas Sarkanā Krusta rajona nodaļu šo organizāciju brīvprātīgie darbinieki bija izdarījuši visu, lai Lieldienas paliktu atmiņā kā skaisti svētki vairākiem desmitiem rajonā dzīvojošo bērnu, kuru ikdienā nav nemaz tik silta un saulaina. Uz sarīkojumu bija aicināti bez vecāku gādības palikušie bērni no Rudzātu speciālās internātskolas, no Aglonas internātgimnāzijas un no Jaunaglonas arodvidusskolas, kā arī bērni, kas ņemti aizbildniecībā ģimenēs.

Kā «Novadniekam» pastāstīja sarīkojuma idejas autore un organizācijas «Glābiet bērnu» rajona nodaļas ilggadējā vadītāja Elma Aksjonova, rīkotājiem vislielākais gandarījums ir ne vien par prieku, ko izjuta bērni, bet arī par pieaugušajiem, kuri šos pasākumus atbalsta jau regulāri. Tās ir vietējās bankas un Preiļu uzņēmēji. Šogad uzņēmējiem tika lūgts izlīdzēt ar produktiem, jo

Preiļu arodvidusskolas topošie pavāri un konditori skolotājas Irēnas Veigules vadībā bija apsolijuši izcept Lieldienas zaķus. No ziedotajiem miltiem, olām, šokolādes, kokosriekstiem, pūdercukura un citiem produktiem skolas audzēkņi bija izcepuši 144 zaķus. Lecoši, sēdoši, skrejoši, lieli, maziņi – katrs izceptais garausis atrada sev saimnieku. Elma Aksjonova teic, ka izdalīti visi līdz pēdējam, un nevienam pat auss neesot nolūzusi.

Lieldienu sarīkojuma galvenais notikums bija konkurss «Dziedošā Ola». Lai gan dalībnieku aktivitāte nebija pārāk liela, pieteicās tikai astoņi mazie dziedātāji, dziesmas skanēja braši. Par labāko Dziedošo Olu tika atzīta Krista Šķēpa, kura nesen kļuva arī par Latvijas konkursa «Cālis 2003» laureāti. Vēl bērni piedalījās Lieldienu zīmējumu konkursā, pašlaik zīmējumu var aplūkot Preiļu novada sociālajā centrā Aglonas ielā 1a. Sarīkojuma dalībniekus ar azartiskām dejām iepriecināja skolotājas Ilzes Brokas mazie dejotāji, atrakcijas vadīja lieli un mazi Zaķi, vecākās Zaķenes Ārijas Garkalnes vadībā. Par muziku bija parūpējušies Preiļu novada kultūras centra speciālisti. Neizpalika arī tradi-

● Lieldienu sarīkojuma noslēgumā arī rīkotāji un organizētāji izšūpojas šūpolēs, lai pietiktu spēka darbības visa gada garumā. Foto: E.Aksjonova

cionālais bezmaksas kino seanss kinoteātrī «Ezerzeme». Protams, notika arī krāsoto Lieldienu olu ripināšanas sacensības. Pasākumā piedalījās un visiem notikumiem līdzī jūta ne tikai daudzie skatītāji, bet arī Preiļu novada domes priekšsēdētājs

Jānis Egļītis, kuru bērni izšūpoja šūpolēs. Elma Aksjonova atzīst, ka tā sešu gadu laikā ir pirmā reize, kad «Glābiet bērnu» rīkotajā pasākumā piedalās arī novada domes vadītājs.

L.Kirillova

Lieldienu Zaķis Līvānos

Aprīļa saulītes mudināti un Līvānu bērnu un jauniešu centra un Lieldienu Zaķu aicināti uz sporta svētkiem bija ieradās šīs bērnu un jauniešu ar speciālām vajadzībām komandas no Rudzātu speciālās internātskolas, no dienas aprūpes centra «Saulsvece» un kluba «Kopā».

Lieldienu Zaķi, kuru lomās omulīgi iejutās centra «Guntīnas» Dace Grugule un Zane Skrebele, ieskandināja Lieldienas. Dalībniekiem Zaķi uzdeva Lieldienu miklas, bija jāpasaka arī ticējumi, bet, lai visi būtu apaļi kā pūpoli un veseli kā rutki, tika «noperti» ar Pūpoldienas slostiņu. Kopēja rotaļa visus aiz-

veda «medībās», kas bija iesildīšanās dažādos pamata kustību veidos pirms stafetēm. Dalībnieki apmeklēja 14 pieturas, kur veica dažādas sporta aktivitātes – pievilšanās, šautriņu mešana, rāpšanās pa virvi, trāpšana mērķī, vārtu iesišana, braukšana ar skrituļdēli, pils torņa celšana.

Katrā pieturā dalībniekus gaidīja eksperti, kas atzīmēja punktus uz dalībnieka kartes. Ekspertu lomās iejutās Zanda Spūle-Vilcāne, Agita Vjake, Ineta Vilcāne, Gaļina Kuzmina, Indra Pote kā arī Māris Kurcišs, Rolands Kamanis un Dmitrijs Bogdanovs. Apkopojot sporta stafēšu rezultātus, eksperti secināja, ka uz-

varēja draudzība, taču vislielāko punktu skaitu savāca Līvānu bērnu un jauniešu centra komandas «Kopā» dalībnieki Māris Kurcišs, Rolands Kamanis, Rudzātu speciālās internātskolas komandas dalībnieki Gunārs Peipiņš, Kristīne Pundure, Pēteris Kasickis, dienas aprūpes centra «Saulsvece» komandas dalībnieks Jurijs Buko.

Sporta dienas noslēgumā visus priecēja muzikālie pārsteigumi, ko bija sagatavojuši komandu dalībnieki. Skatuļus applausus izpelnījās Rudzātu speciālās internātskolas līniju dejotāji, «Saulsveces» dziedātāji par skaņīgo dziesmu «Dzīve ir skaista», kad kopējā dziesmā un dejā ie-

saistījās visi klātesošie un Līvānu bērnu un jauniešu centra breikotāji.

Līvānu bērnu un jauniešu centra direktore Valentīna Poikāne novēlēja: «Lai mūsu sirdis mājā miers un gaišas, pozitīvas domas. Lieldienās un arī ikdienā, lai sajūtam harmoniju sevī, savā ģimenē, savā skolā, apkārtnē, cilvēkos. Lai Lieldienas asaras pārvērš priekā, bailes dromē un šaubas pārliecībā! Mīļš paldies visiem, kas atbalstīja sarīkojumu, lai mēs varam kopīgi priecāties, kopīgi ticēt un cerēt!»

Marija Vilcāne, Līvānu bērnu un jauniešu centra kluba «Kopā» vadītāja

Apkopo informāciju par pieaugušo izglītību rajonā

Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva ievēlēja par rajona pieaugušo izglītības konsultatīvās padomes priekšsēdētāju.

Līdz jūnijam ir jāizstrādā pieaugušo izglītības turpmākā stratēģija. Tuvākais uzde-

vums ir apkopot informāciju par izglītības iespējām rajonā. So uzdevumu palīdz veikt Nodarbinātības Valsts dienests, lauksaimniecības konsultāciju birojs, nevalstisko organizāciju centrs, kā arī vairāki privātuzņēmēji, kas nodarbojas ar pieaugušo izglītību. Šāda informācija ir nepieciešama, lai būtu skaidras turpmākās sadarbības

iespējas, uzskata E.Jermolajeva.

Tuvākajā laikā ielānots arī brauciens uz Madonas rajona pieaugušo izglītības centru, kas ļoti veiksmīgi darbojas jau vairākus gadus. Šī pieredze ļaus izvēlēties pareizāko un veiksmīgāko darba virzienu arī Preiļos. Diemžēl valstī pašlaik vienīgais koordinators pieaugušo izglītības jau-

tājumos ir Latvijas pieaugušo izglītības apvienība, kuras loceklis kopš pagājušā gada ir Preiļu nevalstisko organizāciju centrs. Tomēr tāds koordinējošs centrs būtu nepieciešams arī Izglītības un zinātnes ministrijā, uzskata rajona pieaugušo izglītības konsultatīvās padomes priekšsēdētāja E.Jermolajeva.

L.Kirillova

Pilsēta ir vide, kurā juridiskai vai fiziskai personai savas dzīves un darbības telpas iekārtošanā ar individualitāti grūti izcelties. Katrā pilsētā, gan Preiļos, gan arī Livānos, ir savi apbūves noteikumi, kas saskaņoti ar vispārējām pilsētībūvniecības prasībām. To prasības ir saistošas visām personām – zemes īpašniekiem un lietotājiem, uzsākot jebkuru zemesgabalu sadalīšanu, ēku, būvju un zemes ierīcības projektēšanu, būvdarbus, ēku rekonstrukciju, modernizāciju vai nojaukšanu.

Apbūves princips — saskaņotība

Preiļos visus pilsētas pārveides procesus kontrolē būvvalde un arhitekts, kas ietilpst tās sastāvā, tāpēc arī «Novadnieks» uz sarunu aicināja novada domes arhitektu NAURI PIĻĀNU.

Pirms darbu veikšanas jāsaņem atļauja

Visi būvniecības darbi sākas ar arhitekta un būvvaldes izsniegtu atļauju. Pirms tam minētie speciālisti iepazīstas ar to, vai topošā būve iederēsies tai paredzētajā vietā pēc savas funkcionālās idejas. Tas tiek noteikts, ņemot vērā, vai apkārtnē esošā apbūve paredzēta dzīvošanai, vai arī rūpnieciskajai ražošanai. Nākamā prasība, kas jāievēro, ir šīs būves vizuālā iederība konkrētajā vietā.

Preiļu novada iedzīvotāji būvējas. Par to liecina tas, ka kopš gada sākuma izskatīti jau 17 būvniecības pieteikumi. Tie vajadzīgi pat tādos gadījumos, ja ceļama tikai maza pirtīņa vai malkas šķūnītis. Cilvēki sāk sakārtot savu vidi, kurā dzīvo, atbrīvojot no novecojušām ēkām un būvēm jaunas. Saskaņošana ar arhitektu nepieciešama pat tādā gadījumā, ja paredzēts ierīkot jaunu žogu vai labiekārtot teritoriju, veikt mājas apdares darbus. Tagad pieejami dažādi celtniecības materiāli. Īpašnieki saviem namiem vēlas no mainīt veco jumta segumu pret modernāku, pārkrāsot ēkas fasādi. Arhitekts Nauris Piļāns uzsvēra, ka īpašniekiem krāsu paletes izvēlē ieteic ievērot latviešiem piemērotus neuzkrītošos, klusinātos rūno, zaļo, dzelteno, kļieģelšarkanā krāsu toņus. Tomēr Preiļos pirms dažiem gadiem parādījās arī violeto toņos krāsoti nami. Arhitekts uzskata, ka, ņemot vērā īpašnieka argumentāciju par labu šai krāsai, tas bijis sava veida kompromiss, kā arī eksperiments, lai pārliecinātos par tās iederību apkārtnē.

Ēku krāsojuma saskaņotība stingrāk tiek ievērota piecās galvenajās: Brīvības, Aglonas, Rēzeknes, Daugavpils ielās un Raiņa bulvārī.

Vadoties no pasaulē pieņemtiem priekšrakstiem par pilsētībūvniecību, katrai ielai un pat kvadrātam jābūt jāizstrādā savi standarti, lai veidotos labs kopspējais. Šim nolūkam pašvaldībā vajadzīgs mākslinieks, bet Preiļu novada domē šāda speciālista nav.

Svētkos ikdienas pelēcība

Mākslinieka trūkums ir par cēloni arī tam, ka Preiļiem svētku rota līdz šim lielākoties bijusi neizteiksmīga un bāla. Piemēram, valsts proklamēšanas gadadienās pilsēta izskatās kā pelnrušķīte, kura gan, diemžēl, nepārvēršas par princesi arī spožās balles laikā. Taču iestāžu, uzņēmumu, dzīvojamā māju noformējums lielā ziņā ir atkarīgs arī no to īpašnieku pūlēm. No uzņēmuma noformējuma ir redzams, kā cilvēks kopumā attiecas pret svētkiem, kā tos svin gimenē, ir pārliecināts arhitekts.

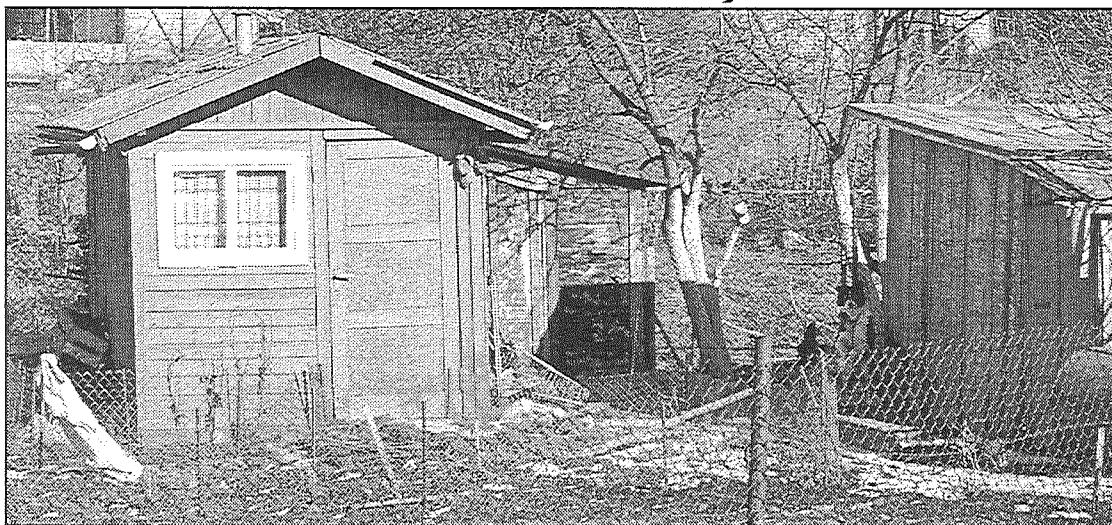
Bloknots pilns ar nevižu adresēm

Nauris Piļāns par arhitektu Preiļu novada domē strādā četrus gadus. Viņam ir bijusi izdevība ietekmēt šajā laikā uzsāktu objektu būvniecību vai rekonstrukciju, bet visa iepriekšējā pilsētas apbūve arhitektoniskā ziņā ir jāpieņem tāda, kāda tā bija un būs līdz tam brīdim, kad tiks rekonstruēta, renovēta, pārbūvēta vai remontēta. Taču arī līdz remontēšanai būvju uzturēšanā jāievēro visā valstī, kā arī pašvaldībā spēkā esošie normatīvie akti un likumdošana. Arhitekts uzrāda garumgaro sarakstu ar adresēm. Saraksts aizņem pusi no lielā bloknota. Nauris Piļāns šī gada pirmajos mēnešos ir apsekojis pilnīgi visas Preiļu ielas un tajās esošās būves, nosakot pārkāpumus, kādi pieļauti būvobjektu uzturēšanā atbilstoši pilsētas būves un labiekārtošanas noteikumu prasībām. Šajā sarakstā norādītas mājas ar nekrāsotiem, aprūsējušiem jumtiem, salauztiem žogiem, nolupušām un citādi bojātām sienām, bez karoga turētājiem, ar nolupušām numuru plāksnītēm. Numura plāksnītei jābūt uz katra nama, bet uz mājām kvartālu stūros – plāksnītēm ar ielas nosaukumu. Ražošanas objektu teritorijas ir aizaugušas ar krūmiem, tajās netiek plauta zāle. Grēko arī zemes nomnieki, mazdārziņu īpašnieki, kas uz lietošanā piešķirtā zemes gabaliņa pamanās uzcelt dažādas būdes, ierīko neglītus žogus. Šādas nolaistas mājas Nauris Piļāns uzskaitījis simtiem.

Diemžēl daudzu no nekārtīgajām ēkām īpašnieki ir pensionāri, kam materiālo apstākļu dēļ īpašuma uzturēšana kārtībā nav pa kabatā. Taču kopumā arhitektam vienam nav pa spēkam tikt galā ar augstāk minētajiem pilsētas nevižām. Kaut arī Nauris Piļāns izvairījās no tiešas atbildes, ka šajā ziņā vainojama domes neieinteresētība, jo tās rokās ir visas sviras, lai nevižas sauktu pie atbildības, tas ir skaidrs tāpat, jo no adrese pierakstīšanas vien nekas nemainās.

Uz darbu vai mājām, palienot zem caurulēm

Iespējams, ka novada domei attiecībā uz sakoptības pieprasīšanu labāk pievērt acis. Pretējā gadījumā tas atgriezīsni skartu pašu domi. Piemēram, objekta, kuru pilsētas iedzīvotāji atceras kā bijušo bērnu dārzu «Auseklītis», teritorijā joprojām redzamas nenovāktas pussagruvušas nojumes. Bet A.Upīša ielas namos uzaugusi jauna paaudze, kura kopš pirmajām dzīves dienām pieradusi, ka māju no ielas norobežo resnas caurules. Lai iekļūtu mājās, vai no tām aizietu, nākas list tām apakšā. Nauris Piļāns saka, ka vairāk nekā pirms piecpadsmit gadiem šādā veidā ierīkota siltumtrase pagaidu lietošanai. Diemžēl «pagaidu» nu jau sāk izskatīties pēc mūžības. A.Upīša ielas māju aizsprostošana aiz caurulēm vistiešākajā veidā attiecas uz novada domi, jo siltumtrases tiek uzturētas uz iedzīvotāju ērtību rēķina. Par vides estētiku pat nerunājot. Briesmīga izskata

● Vistām, trušiem, kazām vai suņiem? Lai kam arī šī celtnie ielas malā nebūtu domāta, būdeļnieku gars pilsētā ir izskauzams.

● «Mazie arhitektūras šedevri» kādreizējā bērnu dārza teritorijā. Tie pavairo nolemtības un nolaistības sajūtu.

«arka», kas arī veidojusies no siltumtrašu caurulēm, kopš neatminamiem laikiem baida Mehanizatoru ielas iedzīvotājus. Kā informēja Nauris Piļāns, šī trase vairs pat nedarbojas, taču joprojām netiek demontēta.

Kā ļoti nevēlīga izskata celtnie, kas piedāvā atrodas tuvu pilsētas centram Daugavpils ielā, ir trīs stāvu dzīvojamā ēka ar bojātiem logu rāmjiem un stipri nolaistu izskatu. Arī šis īpašums nepieder privātpersonai, bet pašvaldībai. Liepu ielas ziemeļu daļā pretī garāžām un piecstāvu dzīvojamajiem namiem kopš neatminamiem laikiem guļ milzīga dzelzsbetona konstrukcijas. To aizvākšana iedzīvotājiem vien bez tehnikas nav pa spēkam, lai vai kāds «spodriības» mēnesis tiktu izsludināts.

Bet attiecībā uz uzņēmumiem, viena no nolaistākajām ēkām un nekoptākajām teritorijām pieder trikotāžas šuvējiem.

Daugavpils ielā pie Saltupes ierīkojies uzņēmums, kura teritorijā ir kalni vecu, sarūsējušu traktoru un mašīnu atlieku, kā arī citi metāllūžņi.

Saimnieki, kam spodriības gads

«Spodriības» mēnesis tiek rīkots sliņķiem. Tiem, kam pēc kārtības un tīrības ir iedzimta prasība, teritorija ir tīra un sakopta jebkurā gada laikā. Preiļos ir daudz rūpīgi koptu, skaistu individuālo māju. Arī daudzu uzņēmumu īpašnieki uzskata par savu godu lietu ēkas un teritoriju turēt nevainojamā

● Šķēršļu josla A.Upīša ielā. Šajā un blakus mājā var nokļūt, izlienot pa caurules apakšu. Nevieni vien dabūjis pierē punu, ja nav pazemīgi pieliecies.

kārtībā. Preiļos tādas ir skolas, bērnu dārzs, bērnu un jauniešu centrs, sporta klubs, banku filiāles, bibliotēka, kinoteātris, baznīcas, kā arī daudzi citi individuālo uzņēmumu un SIA apsaimniekotie īpašumi. Īpašu nozīmi pilsētas izskatā ieguvuši jaunuzceltie objekti. Šajā sakarībā Nauris Piļāns kā pirmo nosauca «Novadnieka» redakcijas administratīvo ēku, veikalu «Dāru centrs», rekonstruēto kultūras namu.

Taču pilsētā kopš padomju laikiem dažādās gatavības stadijās palikuši arī vairāki nepabeigti objekti – daudzstāvu mājas. Tādas ir Aglonas ielā, Raiņa bulvārī, A.Upīša un Celtnieku ielas rajonos. Nepiedodami gausi pašvaldībā tiek risināts jautājums par iesāktu būvju tālāko likteni.

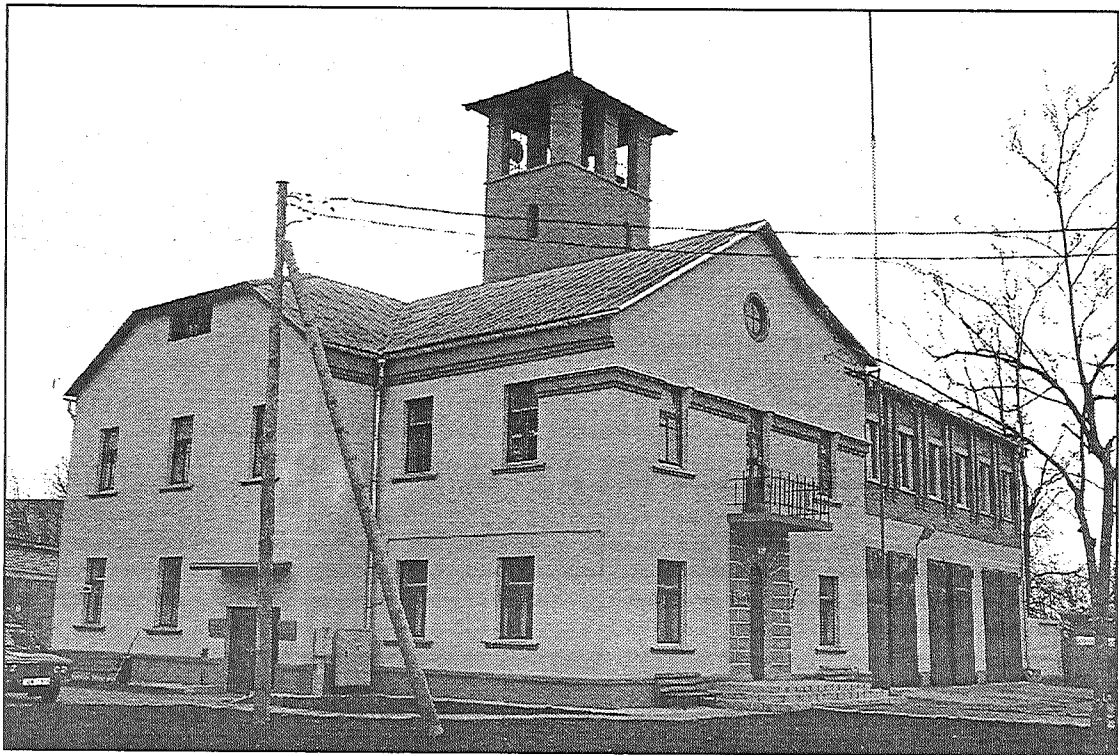
Skaistām mājām skaistas reklāmas

Reklāma un labi uzturēta māja viena otru papildina. Ir uzņēmumi, kuri atrodas Rīgā, bet rajonu centros atvērtas to filiāles. Šim iestādēm ir mākslinieku izstrādātas reklāmas pēc vienota parauga visā valsts teritorijā. Ir jau labi, ka, piemēram, Kuldīgā un Preiļos viena un tā pati apdrošināšanas biedrība atpazīstama pēc vienas un tās pašas reklāmas, bet no otras puses, — līdz ar to pilsētas seja zaudē savdabību. Būtu labi, ja šīm reklāmām tiktu pievienots kāds attiecīgajai pilsētai atbilstošs «knifiņš».

Apbūves princips — saskaņotība

● «Novadnieka» redakcijas jaunā administratīvā ēka, kas tapusi pēc arhitekta Andreja Makoveļska projekta, izpelnījies ļoti daudz komplimentu un uzslavu.

● Šajā namā, ko pēc remonta Preiļu novada domes arhitekts Nauris Piļāns uzskata par vienu no pilsētā glītākajiem, iekārtojušies ugunsdzēsēji. Foto: M.Rukosujevs

Sākums 5. lappusē.

Diemžēl reklāma, lai cik iespējama tā arī nebūtu, nepilda savas funkcijas, ja tā novietota uz noplukušas sienas. Daugavpils ielā netālu no centra darbojas veikals, kurā nopērkams jo bagātīgs vienkāršu un ikdienas saimniekošanā nepieciešamu preču klāsts. Taču logos izvietotie reklāmas zīmējumi un pati ēkas fasāde kopā ārstāj pārlieku bēdīgu iespaidu. Pircējus tas noteikti nevilina, bez tam bojā ielas ieturēto vienoto stilu. Nauris Piļāns stāstīja, ka īpašniekam ir ieceres attiecībā uz jauninājumiem, bet, acīmredzot, līdzekļu trūkums kavē to īstenošanu.

Taču kopumā reklāmas jomā arhitekts nepieļauj pašdarbību. Pirms izvietojanas tai jābūt saskaņotai, jāatbilst pilsētā pastāvošajiem normatīviem. Apstiprināta prasība, ka četrās galvenajās ielās izvietojamajai reklāmā tumsā jābūt apgaismotai. Tā kā pilsēta naktī slīgst melnā tumsā, par civilizācijas klātbūtni svešiem iebraucējiem liecina vismaz šīs gaišās reklāmas. Tomēr nereti reklāmu izvietotāji sagādā nepatīkamus pārsteigumus. Piemēram, kokakolas ražotāji bez domes arhitekta atļaujas savus reklāmu stabiņus izvietojusi blakus kioskiem, kuros tirgo presi. Nauris Piļāns apņēmības pilns tuvākajā laikā ķerties pie šī jautājuma noskaidrošanas.

Arhitekts uzskata, ka kopumā pēdējos gados reklāmas jomā ir vērojama daudz nopietnāka attieksme un māksliniekiem uzlabojusies gaume.

Alusmīļiem jāmeklē vieta citur

Pērn un aizpērn pilsētas centrā par prieku alusdzērājiem tika uzslīta liela oranža telts. Diemžēl alus lietošanas kultūra pie mums vēl bērnu autiņos, un tikai retais šīs gumijotās iestādes apmeklētājs pēc viena vai diviem kausiem devās mājup. Alusmīļi te uzturējās stundām, atviegloties gāja aiz tu-

vējiem stūriem un arī visādi citādi centrā radīja nekārtības, par ko saņēma pilsētas iedzīvotāju protestus. Nauris Piļāns teica, ka pirmajā vasarā pats bija devis atļauju alus telts ierīkošanai, bet pērnvasar to vairs nebūtu izsniedzis. Taču ar viņu šo jautājumu neviens nepārrunāja. Šogad viņš ir noskaņojies pret telts ierīkošanu centrā, un, ja tā tomēr parādīsies, tad bez novada arhitekta ziņas. Viņu neapmierina ne šīs telts vizuālais izskats, ne arī nekārtības, ko rada tās atrašanās centrā. Alus dzeršanai var atrast vietu no pilsētas centra tālāk, uzskata Nauris Piļāns.

Tirgus laukumā patlaban sākušies labiekārtošanas darbi. Tiek pārrakts vecais zāliens, tā vietā iesēs jaunu zālīti. Viena no Latvijā esošajām bankām visām pilsētām, kurā darbojas tās filiāles, dāvina pulksteņus. Šādu dāvanu saņems arī Preiļi. Pulksteņi paredzēti novietot Tirgus laukumā.

Runājot par pilsētas laukumiem, Nauris Piļāns pieminēja arī otru, kas atrodas Raiņa bulvārī. Viņš pieļauj, ka gar tā malu būtu iespējama arī apbūve, tikai pagaidām nesaskata nevienu sabiedriski tik ļoti nozīmīgu objektu, kura celtniecība šajā vietā būtu attaisnojama.

Taču Tirgus laukumā pilsētas ģenerālais teritoriālpilnplānojums nepieļauj nekādu būvēšanu.

Ko nenolēmām, tā nebūs

Preiļu pilsētas ģenerālā teritoriālpilnplānojuma publiska apspriešana notika pērnā gada decembrī un šī gada janvārī. Ar to domē varēja iepazīties ikviens interesents un izteikt savus priekšlikumus. Kā teica Nauris Piļāns, iedzīvotāju ieinteresētība bija nulles vērtā. Tāpēc turpmākos divpadsmit gadus pilsētā apbūve notiks tā, kā paredzēts šajā plānā. Pilsētas centrā nav atvēlēta vieta dzīvotajam māju celtniecībai. Plānojumā noteikta sava vieta ražošanas objektiem, sava sabiedriskajām celtnēm, sava — zaļajai zonai.

L.Rancāne

Pilsētas ēkas — tās dzīvā un mainīgā sirds

● Šeit savulaik atradās vecā Livānu autoosta. Tagad tās vietā atrodas restorāns «Vikings» un pārtikas veikals — viena no jaunākajām un skaistākajām ēkām Livānu centrā.

Attīstības plāna joprojām nav

Saskaņā ar likumu līdz 2004. gadam katrai pašvaldībai jābūt izstrādātam tās teritoriālpilnplānojumam, taču reāli to diez vai izdosies paveikt līdz noteiktajam laikam, jo pietrūkst finansējuma. Li-

vānu novada pagastos ir apstiprināta šī plānojuma pirmā redakcija, bet pilsētā — apzināta esošā situācija. Plānošanas darba pabeigšanai pašvaldība līdzekļus cer gūt no mērķdotācijām paredzētās naudas. Tomēr iepriekšminētais nenozīmē, ka teritoriālā attīstība novadā ritētu haotiski. Domē strā-

Pirmo iespaidu par Livāniem caurbraucējam rada vairāk kā trīs kilometrus garā Rīgas iela — centrālā ass, ap kuru grupējas viena no divu stāvu privātās un piecstāvu daudzdzīvokļu mājas, administratīvās ēkas, veikaliņi, skvēri, pa kādam jaunuzceltam objektam, pa kādam nepievilcīgam graus-tam vai nepabeigta jaunceltni. Kādu novada centru šodien un perspektīvā redz Livānu pilsētas arhitekts INGA ANCĀNE, par to saruna ar «Novadnieku».

dā attīstības plānošanas komisija, un galvenajos vilcienos teritoriālo zonu sadalījums, kāds tas varētu attīstīties nākotnē, ir skaidrs.

Lems, kur būvēt estrādi

Livānos, atšķirībā, piemēram, no Preiļiem, kur ir parks un estrāde, nav izteiktas atpūtas zonas brīv dabas pasākumu organizēšanai. Šobrīd par tādas izveidi tiek aktīvi domāts, jo šī jau daudzus gadus ir viena no lielākajām problēmām kultūras un izklaides jomā novadā. Daudzu livāniešu sapnis ir estrāde, kuras celtniecībai visus šos gadus nav pieticis naudas un, iespējams, arī stingras apņēmības šo projektu realizēt. Pēc arhitektes teiktā, šobrīd cerības uz jaunas estrādes būvniecību ir visai reālas.

Bija izsludināta iedzīvotāju aptauja par labāko vietu šai jaunbūvei. I.Ancāne skaidro, ka piedāvāti tiek trīs iespējamie varianti: pussalā pie Daugavas; laukumā starp Dubnas gājēju tiltu un hidroelektrostaciju; pilsētas parkā. Pussalā šovasar taps moderns amatsniecības centrs, tiks asfaltēts pievadceļš un nākotnē šī vieta varētu veidoties kā atpūtas komplekss ar pastaigas un telšu vietām, rotaļu laukumiem, peldvietām. Laukumā līdzās SIA «Anda Optec» ražotnei jau šovasar plānots rīkot Jāņu svinības, notiek laukuma labiekārtošana. Šī pilsētas teritorija perspektīvā varētu veidoties kā viens atpūtas komplekss, un no šī viedokļa tā būtu piemērota arī estrādes būvniecībai ar 800 skatītāju vietām. Savukārt Dubnas

krasts starp gājēju tiltu un elektrostaciju pievilcīgs gan ar atrašanās vietu, gan ar dabisko reljefu, kas piemērots estrādes būvniecībai. Taču apgrūtināts varētu būt tas, ka lielākā daļa zemes pieder SIA «Mežrozīte HES». Trešā iespējamā vieta ir pilsētas parks, netālu no kādreizējās estrādes atrašanās vietas. Līdzko būs skaidrība par būvniecībai piemērotāko vietu, tiks domāts par projekta dokumentāciju un līdzekļu piesaisti.

Pūderis uz vecā pilsētas vaiga

Runājot par privāto māju sektoriem, arhitekts kā patīkamu pārmaiņu atzīmē tendenci sakārtot māju fasādes. Privātmāju rajonos tas izteikti jūtams tieši pēdējos gados. Daudzām mājām mainās īpašnieki, vecās ēkas tiek atjaunotas, pārbūvētas, nomainīti logi un dekoratīvie sienu paneļi. Diemžēl daļa īpašnieku uzskata, ka savā teritorijā viņi var rīkoties, kā tīk, tādēļ ļoti izplatīta ir nelegālā būvniecība, ko veic, nesaskaņojot ar būvvaldi.

Turpinājums 7. lappusē.

Pilsētas ēkas — tās dzīvā un mainīgā sirds

Sākums 6. lappusē.

Aizvadītajā gadā pašvaldība aicināja īpašniekus labprātīgi legalizēt patvaļīgo būvniecību, ko daudzi arī steigās izmantot, un mēnesi būvvalde saņēma līdz pat 30 iesniegumiem. Tiem, kas šo iespēju neizmantoja, jābūt jāņem vērā, ka turpmāk viņi var tikt administratīvi sodīti.

I.Ancāne arī informē, ka Līvānu novada būvvaldē katrs būvēties gribētājs var saņemt īsu un saprotamu pārskatu par to, kādas prasības izvirza vispārīgie būvnoteikumi un Būvniecības likums.

Uzņēmēji rāda pozitīvu piemēru

Rosību savu īpašumu sakopšanā izrāda arī uzņēmēji. Šo procesu veicinājusi arī konkurence, kas liek domāt par klientu piesaistīšanu ne tikai ar savu produkciju un tās cenu, bet arī patīkamumu, sakārtotu un ērtu vidi. Arhitekta min vairākus pozitīvus piemērus, kad uzņēmēji veiksmīgi sakārtojuši vecas un pat pamestas ēkas. SIA «Dugs» līdz nepazīšanai izdevies pārvērst kādreizējo mājbuves kombināta daudzstāvu celtni, kas tagad paglābta no sabrukšanas.

Arī SIA «Sencis» iekārtojusi modernu ražošanas ceļu pilsētas rūpnieciskajā teritorijā. Šis uzņēmums ievērojams arī ar to, ka radījis vienīgu precedentu Līvānos, kad no drupām tiek atjaunota neapdzīvota piecstāvu māja pilsētas dzīvojamajā rajonā. Augšējie stāvi tukšajai ēkai tika demontēti, atjaunotajā variantā tā būs vienkārša ēka ar pagrabstāvu. Savas ražotnes sakārtojusi arī SIA «Anda Optec», «Daugulis un Co» un daudzi citi. Patīkamus vaibstus pilsētas sejā ievēl arī jaunuzceltās tirdzniecības un izklaides ēkas. Savukārt par apkārtnes izdaļošanu īpaši domāts SIA «Paozoli» ikala un pirts apkārtnē.

Graustus var nojaukt arī pašvaldība

Neatrisināta problēma joprojām ir pamestās un pussagruvušās mājas. Pilsētā ir vairākas nepabeigtas piecstāvu dzīvojamās ēkas, kas pilnībā nodotas privātpašnieku rokās, taču paši saimnieki, acīmredzot, nezina, ko ar tām iesākt. Nepabeigtās ēkas nereti kļūst par atkritumu izgāztuvēm, kur brīvo laiku mēdz pavadīt jaunieši, kāpelējot pa pārsegumiem un no augšanas metot lejā būvgružas, tā apdraudot gan savu, gan garāmģājēju dzīvību.

Neapgūtas un pussabrukušas ēkas redzamas arī citviet pilsētā, pat visai ekonomiski izdevīgās vietās — pilsētas centrā un galvenās ielas malā. Šausminošs grausts jau daudzus gadus redzams Stacijas ielā 4. Ēka ir tik sliktā stāvoklī, ka tās tuvumā uzturēties ir bīstami, taču īpašniece Elita Grāvere nav parūpējusi nedz par avārijas stāvoklī esošās ēkas nožogšanu, nedz par tās nojaukšanu vai atjaunošanu. I.Ancāne stāsta, ka īpašniece vairākkārt ir brīdināta, pašvaldība pretī saņēmusi solījumu objektu sakārtot un lūgumus nesodīt, taču — bez rezultātiem. Ja īpašnieks par savu īpašumu negādā un tas apdraud apkārtni drošību, pašvaldībai ir tiesības ēku nojaukt, rēķina apmaksu piedzēnot no tās īpašnieka. Tāda prakse bieži tiek izmantota galvaspilsētā, tomēr Līvānos par tik radikāliem risinājumiem pagaidām domnieki

neesot lēmuši, atzīst speciāliste.

Neapmierinošā stāvoklī ir arī bijusi restorāna ēka Domes ielā, taču šobrīd notiek tās īpašnieku maiņa, kas ļauj cerēt, ka kaut kas ar kādreiz skaisto ēku tiks darīts. Atbaidošs skats paveras Rīgas ielā 22, kur atrodas daļēji neapdzīvota ēka ar šķībiem šķūņiem un aizaugušu teritoriju, kas regulāri tiek piegrūzta ar atkritumiem. Ēkas un zemes īpašnieks Jānis Zinkevičs dzīvo Rīgā un par īpašumu interesi neizrāda, iekrājies arī nekustamā īpašuma nodokļa parāds.

Arhitekta atzīst, ar brīdinājuma vēstulēm īpašniekus reāli ietekmēt nevar, parasti viss beidzas ar tukšiem solījumiem, tādēļ, iespējams, te aktīvāka rīcība būtu jāuzņemas pašvaldībai, atbrīvojoties no nepievilcīgajām ēkām, tās nojaucot.

Strīdas par alus reklāmām

Lai uzstādītu reklāmu uz ēkas fasādes, tās īpašniekam ir jāvēršas pie mākslinieka, kas izstrādās skici. Svarīgs ir gan reklāmas lielums, gan materiāls. Ēkām Rīgas ielā obligāta prasība ir izgaismota reklāma, ko paredz saistošie noteikumi. Tas gan neattiecas uz reklāmām, kas uzstādītas pirms 1999. gada 30. novembra, kad stājās spēkā minētais noteikumu punkts.

Zināmi reklāmas ierobežojumi skar alkohola un cigarešu reklāmu, kura nedrīkst būt izvietota ēku ārpusē. Šobrīd strīdi ar tirgotājiem rodas par to, vai alus uzskatāms par alkoholisko dzērienu, vai ne. Vasaras sezonā alus ražotāji āra kafējnicām piedāvā īpašas nojumes un saulesargus ar savu ražojumu reklāmām, tādēļ šobrīd ir atklāts jautājums par to iedērbu pilsētvidē.

Nereti nesaprašanās ar īpašniekiem rodas arī, saskaņojot ēku fasāžu vizuālo izskatu. Samērā strikti noteikumi šajā ziņā ir ēkām Rīgas ielā. Nav atļauta ēkas aplikšana ar plastikāta dēļiņiem, jo tas, pēc arhitektes domām, bojā un nonivilē ielas vizuālo tēlu, padarot ēkas vienādas un bezpersoniskas. Var saprast arī īpašnieku iebildes par to, ka koka apdares materiāls ir nesalīdzināmi dārgāks, taču speciāliste uzsver, ka ir iespējams meklēt arī citus risinājuma variantus. Arī attiecībā uz ēku krāsojumu Rīgas ielā netiek pieļauta pašdarbība — ir izveidota ieteicamā toņu palete.

Minētie ieteikumi radīti tādēļ, lai pilsētas galvenās ielas koptēls veidotos harmonisks un savdabīgs, maksimāli saglabājot raksturīgo koka apbūvi un dažādību ēku krāsojumā. Rīgas iela ir Līvānu vizītkarte, uzsver arhitekta, atzīstot, ka komplimentus par ielas sakoptību un zaļo rotu nācies dzirdēt bieži, par ko lielākā atzinība pieņākas Ārijas Zalānes vadītajam labiekārtošanas un apzaļumošanas iecirknim Dzīvokļu un komunālās saimniecības paspārnē.

Lielveikalu realitāte

Lielveikalu ienākšana pilsētvidē ir neizbēgama šodienas realitāte, no kā iegūst patērētājs, bet zaudē vietējais tirgotājs. Tomēr, pēc arhitektes domām, lielveikali vietējiem liek sarosīties, padomāt, kā noturēt savu klientu. Šobrīd Līvānos darbojas tikai viens lielveikals — lietuviešu «T Market», bet tuvākā laikā gaidāma arī būvmateriālu lielveikala celtniecība. Tam gan nevajadzētu atrasties pilsētas centrā, bet nomalē, uzskata speciāliste.

Īpašas prasības lielveikalu būv-

● Šis grausts Līvānu pilsētas centrā Stacijas ielā 4 stāv jau vairākus gadus. Tā īpašniece Elita Grāvere uz pašvaldības brīdinājumiem pagaidām nav reaģējusi.

● Neapdzīvota ēka, pussabrukušā šķūņi un aizaugusi, ar atkritumiem piemētāta teritorija — arī šādi skati redzami, braucot pa Rīgas ielu Līvānos. Šīs ēkas un zemes Rīgas ielā 22 saimnieks Jānis Zinkevičs dzīvo Rīgā.

● Šī kādreiz bija piecstāvu māja, kas daudzus gadus stāvēja tukša. Tagad to atjauno SIA «Sencis», un šis ir vienīgais gadījums Līvānos, kad uzņēmējs atjauno pamestu daudzdzīvokļu māju.

niecībā izvirzītas netiek, spēkā tie paši likumi un prasības. Ja veikalu ierīko daudzdzīvokļu mājas pirmajā stāvā, kā Līvānu gadījumā, tad nepieciešams saskaņojums ar ēkas un dzīvokļu īpašniekiem. Tiesa, nepietiek uzbūvēt tirgotavu, nepadomājot par apkārtnes labiekārtošanu. Tā, piemēram, «T Market» ir pieņemts tikai pirmais būvniecības posms, otrs saistīts ar autostāvvietas laukuma izveidi 10 automašīnām, labiekārtošanas darbiem.

Ir dzirdēts, ka citās pilsētās lielveikalu īpašnieki veic apjomīgus labiekārtošanas darbus ne tikai veikalu apkārtnē, bet arī citās sabiedriskās vietās, kuru sakārtošanai pašvaldībai nepietiek līdzekļu. Tādā veidā iegūst ne tikai lielveikalu biznesu, bet arī pilsētas iedzīvotāji. Šādu praksi derētu ieviest arī Līvānos, vienojoties kaut vai, piemēram, par kāda trotuāra posma bruģēšanu vai rotaļu laukuma izveidi bērniem.

Kūti un sarkanie ledusskapji

Arhitektiem nereti nākas piedzīvot arī kuriozus brīžus, kad atliek vien nobrīnīties par kādas

● Ziedu un dāvanu veikals «Rego» Līvānos izceļas ar savdabīgu arhitektūru — moderns akcents pilsētas sejā.

personas «izdomu» un izpratni par lietām. Pagastos līdzās sakoptām sētām ir daudz tā saucamo «aplīpināto» saimniecību, kad īpašnieks ap dzīvojamo māju gadu gaitā pa vienam vien piebūvējis klāt šķūņi, kūti, garāžas, klētis, pagrabus un citus būcēnišus. Rezultātā šādā sētā trūkst pat elementāra plānojuma, jo iebraucamā ceļa galā, pašā goda vietā ir nevis dzīvojamā māja, bet gan kūts vai «mazzājiņa».

Līdzīgu «brīnumu» pietiek arī pilsētā. Pavisam nesen līdzās pre-

ses tirdzniecības kioskiem Rīgas ielā kā sēnes pēc lietus parādījies sarkani kokakolas ledusskapji, kas pilda reklāmas funkcijas, bet kuru uzstādīšana nav saskaņota ar pilsētas arhitekti.

— Ja uzņēmēji mums piedāvātu pilsētā uzstādīt, piemēram, pulksteņus, piekristu ar lielāku prieku, jo šādu objektu Līvānos jau sen vajadzētu. Taču diez vai ielas malā uzstādītam sarkanam ledusskapim tur ir istā vieta, — saka Inga Ancāne.

G.Kraukle

APSVEIKUMI, VESELĪBA

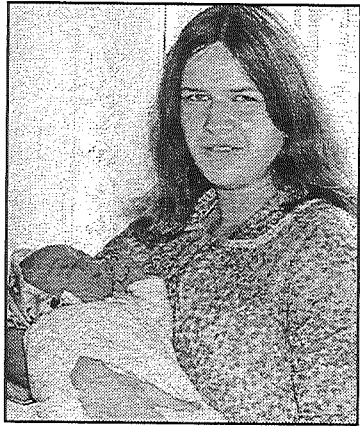
Audz laimīgs, mazais!

Stabulnieku pagasta iedzīvotājas **Zanetes Pudules** dēls piedzima 19. aprīlī. Māmiņa savu pirmo mazulīti nosaukusi par Aivi. Vecmāmiņai Bīrutai un vectētiņam Jānim papildinājies mazbērnu pulciņš, un tagad viņi kopskaitā ir seši.

Zanete, auklējot savu pirmdzimto, vairāk par visu vēlas, lai mazulītim dzīve sniegtu pašu labāko, lai augtu vesels un stiprs.

Jaunā māmiņa par palīdzību teica paldies ārstēm Svetlanai Morozovai un Larisai Bogdanovai, kā arī pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem.

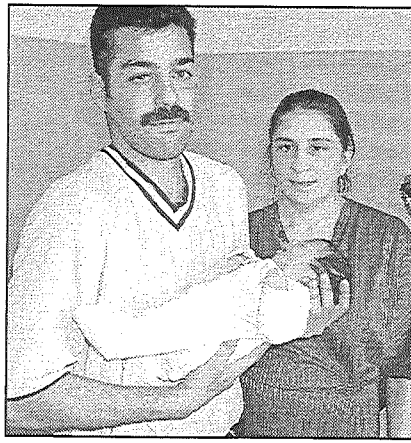

Ineses Botores-Tumovas meitiņa pasaulē nāca pašās Lieldienās. Iepriekšējā vakarā Inese kopā ar tuviniekiem apmeklēja baznīcu, bet 20. aprīlī agri rītā nācās doties uz slimnīcu, jo sevi pieteica mazulīte. Inesei līdzās atradās meitiņas tētis **Arnīs**, uzmundrinot sievu grūtākos brīžos.

Savu pirmo bērniņu jaunie vecāki nosaukuši par Elmīru. Mazulīti paredzēts kristīt Aglonas bazilīkā, turpat, kur notikušas vecāku laulības.

Vecmāmiņai Valijai Elmīra ir trešais mazbērns, bet vecvecākiem Valentīnai un Jānim — pirmais mazbērniņš.

Inese savai meitiņai vēlēja augt veselai un skaistai, kā arī pateicās ārstēm Larisai Bogdanovai un Svetlanai Morozovai, vecmātei Dagnijai un pārējiem medīkiem par palīdzību dzemdībās.

Allas Tumaševičas meitiņa piedzima 18. aprīlī. Kad «Novadnieks» ieradās slimnīcā nofotografēt jaundzimušo un viņa māmiņu, mazulītei vēl nebija dots vārds. Žurnālistu klātbūtnē mazulītes tētis **Rolands** paziņoja, ka meitiņu saukšot **Polīna**. Šādā vārdā sauc Rolandamāti, mazulītes vecmāmiņu.

Preiliešiem Allai un Rolandam ģimenē tagad ir četri bērni. Mazo Polīnu mājās sagaidīja brāļi Ruslans un Aleksandrs, kā arī māsa Anžēla.

Tētis un māmiņa mazajai Polīnai vēlēja veselību, laimi, dzīvī labklājību, kā arī sirsnīgi pateicās dzemdību nodaļas darbiniekiem par palīdzību dzemdībās. Te strādā ļoti laipns, pretimnākošs kolektīvs, izjūta laba atieksme, savu vērtējumu izteica tētis, vēlēdam medīkiem laimi.

Polīnu paredzēts kristīt Preiļu katoļu baznīcā.

Svetlanas Barikinas dēliņš pasaulē nāca 22. aprīlī. Dzemdībās klāt bija arī dēliņa tētis **Aleksandrs**, uzmundrinot un atbalstot jauno māmiņu. Vecāki jaundzimušo nosaukuši par Aleksandru. Par mazdēla piedzimšanu priecājas arī vecmāmiņas Anna un Tatjana, vectētiņš Sergejs. Svetlana par palīdzību teica sirsnīgu paldies dzemdību nodaļas kolektīvam.

Pārvarēsīm problēmas kopā!

90 redzes invalīdi no Preiļu rajona ir griezušies Latvijas Neredzīgo biedrības (LNB) Rēzeknes teritoriālajā dienas centrā. Šeit var saņemt rehabilitācijas pakalpojumus un iemācīties dzīvot pilnvērtīgi. Diemžēl daudzi redzes invalīdi, viņu tuvinieki un pat ārsti nezina par šīm rehabilitācijas iespējām, kas neredzīgajiem pieejas bez maksas.

Latvijā ir vairāk nekā 8000 neredzīgu un vājredzīgu cilvēku, pirmās un otrās grupas redzes invalīdu. Daļa no viņiem ir neredzīgi kopš bērnības, citi redzi zaudējuši traumas vai slimības dēļ. Acu gaismu apdraud acu slimības (katarakta, glaukoma), kā arī cukura diabēts. Neviens no mums nav pasargāts no nelaimes. Autoavārija, darba trauma, saindēšanās, — viens mirklis un var iestāties mūžīga tumsa. Kā dzīvot tālāk?

Arī šie cilvēki var dzīvot pilnvērtīgi. Neredzīgie spēj izveidot ģimeni, izaudzināt bērnus, strādāt, sportot, dziedāt kori, rakstīt uz datora, pīt grozus un pat adīt džemperus. Neredzīgs cilvēks var iemācīties to visu darīt, izejot

rehabilitāciju. Vispirms jāiemācās bez citu palīdzības orientēties telpā un apkārtnē, izmantot sabiedrisko transportu, apkopt sevi, apgūt mājturības iemaņas, rūpēties par savu veselību.

Neredzīgu cilvēku orientēšanās spējas liels palīgs ir baltais spieķis. Tas dod iespēju sataustīt ceļu, pārliecināties, vai priekšā nav šķērslis, pēc skaņas pazīt priekšmetus.

Neredzīgs cilvēks var apgūt Braila rakstu (lasīšana un rakstīšana ar pirkstu palīdzību). To pārsvārā apgūst vājredzīgi un neredzīgi cilvēki, kuri vairs nespēj izlasīt redzīgā raksta tekstu. Rakstīšanai nepieciešama Braila tāfele — metāla režģis ar lodziņiem burtu vietās, grifele — irbulītis, ar

kuru izdur caurumiņus īpaši biežā papīrā, tā otrā pusē veidojot izcilnišus, kurus nolasa ar tausti.

Izmantojot speciālas skaņas sintezatora programmas «Jaws for Windows», palielināmās programmas, neredzīgs un vājredzīgs cilvēks var apgūt datorzinības. Dators metālis kā robota balsi atkārtos katru uzrakstīto burtu vai vārdu, vai veselu teikumu. Tā neredzīgs cilvēks var strādāt ar datoru un pārbaudīt savu darbu. Var apgūt gan latviešu, gan krievu alfabētu. Ko neredzīgam cilvēkam var dot dators? Neredzīgs cilvēks var sagatavot uz datora jebkuru dokumentu, vēstuli, jebkuru tekstu, pārbaudot tā pareizību ar skaņas sintezatora palīdzību. Ieviešot jebkuru tekstu datorā, to var nolasīt ar skaņas sintezatora palīdzību. Tas dod neredzīgam cilvēkam patstāvību un neatkarību.

Rehabilitācijas kurss var saņemt jauna aroda iemaņas: pītu priekšmetu izgatavošanu

no klūdziņām, keramikas priekšmetu darināšanu.

Brīvajā laikā neredzīgi cilvēki var nodarboties ar sporta aktivitātēm — spēlēt dambreti, šahu, domino, kam galdiņi ir ar iedobēm, bet kauliņi ar reljefu virsmu, nodarboties kultūras jomā, dziedāt neredzīgo kori.

Latvijas Neredzīgo biedrības (LNB) Rēzeknes teritoriālā dienas centra telpās atrodas arī neredzīgo bibliotēka ar speciālu fondu vājredzīgiem un neredzīgiem cilvēkiem ar ieskaņotām — «runājošām» grāmatām.

Preiļu, Rēzeknes, Ludzas rajona un pilsētu cilvēkus ar redzes problēmām apkalpo, kā arī veic rehabilitācijas darbu Latvijas Neredzīgo biedrības Rēzeknes teritoriālais dienas centrs, kas atrodas **Bukmuižas ielā 20, Rēzeknē, tālrunis 4622167.**

Valentīna Lansberga, LNB Rēzeknes teritoriālā dienas centra vadītāja, vecākā rehabilitētāja

HOROSKOPS NEDĒĻAI (23.04. - 4.05.)

Auns. Jūsu dzīve būs daudzsoļīga, ja tādā garā arī turpināsiet. Nepieversiet uzmanību jaušu runām, jo jūs taču pats varat atbildēt par saviem darbiem un izteikumiem. Sirds dziļumos jūs tieksieties pēc romantikas un istas mīlestības. Jūsu līdzšinējās attiecībās kaut kas mainīsies, sāksies jauns posms, jauna attīstības pakāpe.

Vērsis. Jums radīsies iespējas, kuras varat sagraut paša rokām. Iespējams, ka sajūtiesiet noguris, pavajināsies gribasspēks. Šo nedēļu veltiet savas dzīves sakārtošanai, samaksājiet parādus, rēķinus. Jums būs nepieciešama mīlestība, varat kļūt no tās atkarīgs. Mīlas lietās gūsiet jaunu pieredzi.

Dvīņi. Jūsos grūdzēs vēlme kaut ko mainīt. Iespējamās problēmas darbavietā jūs var padarīt grūtsirdīgu, tādēļ ir īstais brīdis, lai padomātu par darbavietas maiņu. Gaidītās vēstis no tāluma aizkavēsies, taču negaidiet, ka to saņemšana atrisinās problēmas, jo šonedēļ jūs pats būsit savas laimes kalējs. Jūsu enerģija būs neizsmejama. Pretējais dzimums novērtēs jūsu šarmu.

Vēzis. Tas prasīs lielāku uzmanību nekā līdz šim, jo jums būs sliktākas koncentrēšanās spējas. Kārtojot darījumus ar naudu, pārliecinieties par sava partnera finansiālo stāvokli, konsultējieties ar juristiem. Tveriet mirkli un izbaudiet to. Pieversiet vairāk vērības mīļotajam, lai jūsu egoisms nekļūtu par klupšanas akmeni attiecībās.

Lauva. Jums jāpievēršas augstākām idejām, jātiecas izzināt ideālus, nav īstais laiks nodoties praktiskām zemes dziņām. Nedēļa sola jums sagādāt nelaielas, bet patīkamas pārmaiņas. Darba kolēģi beidzot akceptēs jūsu novatoriskās idejas un atbalstīs tās. Attiecībās ar tuviniekiem, it īpaši sarunās ar savu otro pusīti, mēģiniet neuzspiest savu viedokli par morāles normām. Attiecībās varat nonākt maldu varā, jo jums gribēsies no attiecībām gaidīt brīnumus.

Jaunava. Jūsu cēlie mērķi nobāles ikdienas vajadzību priekšā, tādēļ turieties pie saviem ideāliem un nesadrumstalojiet gaiveno mērķi. Izvairieties no nepārdomātu solījumu došanas. Jums būs jāveic kāds paliekošs un nozīmīgs darbs. Ceļojums var izvērsties savādāks, nekā bijāt plānojuši. Jūsu prasības pēc pakļaušanās ģimenē tikai augs, tieši tādēļ iespējami nopietni strīdi par vietu sadalījumu ģimenes hierarhijā.

Svari. Jums jāizvairās no pārāk lielas pienākumu nastas, kas radīs nevajadzīgu spriedzi. Nedēļu sāciet ar atteikšanos no visa liekā, tā jūs iegūsiet jaunu dzīvessparu. Varat sākt atbrīvoties no dažādiem kaitīgiem ieradumiem. Jums veiksies, ja būsit neatvairāmi pīvilcīgi. Iespējams, ka veidosiet attiecības ar cilvēku, kas vēlāk jums radīs nopietnus sarežģījumus.

Skorpions. Vislielākā nozīme būs jūsu stabilitātei un absolūts līdzsvara atbalsts. Darbs nesīs acīmredzamus augļus, ja vairāk uzmanības veltīsiet saviem tiešajiem pienākumiem un praktiskai darbībai. Varat iegādāties jaunu mājokli vai auto. Pārdomas varētu izsaukt naudas grūtības, taču jau nedēļas otrajā pusē gaidāms atrisinājums. Kādam būs pārmerīga tieksme jūs saudzēt un sargāt, sajūtiesiet pārmerīgi uzmanīgu mīlestību.

Strēlnieks. Jūs pamanīsiet jaunus iespējas dzīvē un būsit gatavs tās izmantot. Šī nedēļa solās būt pārbagāta ar dažādiem steidzamiem darba pienākumiem, varat pat saņemt negaidītu nosūtījumu komandējumā. Jums patiks rūpēties par savu ģimeni, interesēsieties par veselīgu uzturu, laikmetīgu dzīves stilu. Kāds draugs jums palīdzēs garīgajos meklējumos.

Mežzāis. Jūs tieksieties paplašināt savu redzesloku, aizrausieties ar jaunām idejām. Dzīve sagādās prieku — stūrgalvīgi un neatlaidīgi dosieties uz nosprausto mērķi, iespējamas izmaiņas darbā, kas labvēlīgi ietekmēs jūsu karjeru. Mainīsiet savus ieradumus, it īpaši tos, kas saistīti ar dienas režīmu un ēšanas paradumiem. Jums izdosies palīdzēt daudziem cilvēkiem. Atklāsiet jaunus īpašības savā mīļotajā.

Ūdensvīrs. Iespējamas negaidītas veiksmes un neplānoti notikumi. Jūsu personībā visspilgtāk izpaudīsies materiālajā pasaulē, jo jums izdosies gūt ienākumus un panākumus šķietami bezcerīgās situācijās. Jaraugās, lai netiktu dots jēsmes baumām. Samazinot tempu, jūs iegūsiet laiku pārdomām. Galvaspāpes varētu sagādāt ģimene, kurai līksies, ka vēllāt tai par maz laika. Jums vajadzētu atpūties lauku klusumā, lai sakārtotu savas domas un jūtas.

Zivis. Kāds var ietekmēt vai pat saņemt savas rokas jūsu likteni, varat kļūt no kāda atkarīgs. Strīdi un nesaskaņas var nopietni ietekmēt jūsu dvēseles stāvokli, tādēļ centieties izvairīties no skaļas sabiedrības, naidīgiem cilvēkiem. Laiks kā radīts, lai iekārtotu savu mājokli, parūpētos par tuviniekiem. Sapratīsiet, kas pietrūkst jūsu privātajās attiecībās un kā to var novērst, taču pagaidām vēl nebusiet gatavs aktīvai pārmaiņu rīcībai.

CEĻOJUMS

Šodien, kad es rakstu šīs rindas, pa zemes virsu rotājas saulīte, bet nedēļu pirms Lieldienām, kad Latvijā notika ziemas un pavasara ciņas, aukstas vēja aukas atnesa sniegu, bet siltā saulīte par varītēm to steidza kausēt, man bija tāda iespēja jau baudīt ziedošos tulpju, hiacinšu un narcišu laukus, smaržot ziedošo koku aromātu un iepazīties ar brīnišķīgu zemi – Nīderlandi. Varbūt mans šīs zemes apraksts iepatiksies tev, lasītāj, un kādu citu gadu arī tu varēsi izbaudīt divus pavasarus pēc kārtas.

Uz Holandi pēc pavasara

● Ciņā ar ūdeni, kas pārņem zemes platības, dzirnavas ir neaizvietošanas. 19. gs. vidū pa visu valsti bija uzceltas vairāk kā 10 tūkstoši dzirnavu. Agrāk tām bija svarīga loma ne tikai ūdens līmeņa regulēšanai zemes iekšienē, bet tās izpildīja arī citas funkcijas — miltu malšanu, koku zāģēšanu, mālu taisīšanu podniecības vajadzībām. Šodien Nīderlandē ir atrodams aptuveni tūkstotis veco darboties spējīgo dzirnavu, daļa no kurām pārveidota par muzejiem, restorāniem un tūristu atrakcijām. Maija otrā sestdiena ir Nacionālā dzirnavu diena.

Sena paruna vēsta: «Dievs radīja pasauli, taču Nīderlandes iekārtošanu atstājis pašu holandiešu rokās». Šai parunai ir jāpiekrīt, ja uzzina, ko holandieši ir izdarījuši, iekārtojot savu zemi.

Nīderlandē ir neliela valsts un viena trešdaļa tās teritorijas jeb 40% atrodas zem jūras līmeņa. Tā ir par 20 tūkstošiem km² mazāka nekā Latvija (Latvijas teritorija ir 64 000 km²) un no mūsu valsts to šķir apmēram 2000 kilometru. Valsti dzīvo 15,5 miljoni iedzīvotāju, kas ir 6,5 reizes vairāk nekā Latvijā.

Runājot par Nīderlandi, mēs bieži sakām Holande, taču valsts oficiālais nosaukums ir Nīderlandē, kas tulkojumā nozīmē – *zeme zemē*. Holandē ir Nīderlandes bagātākais novads kopš seniem laikiem. Ziemeļu un Dienvidholandes provincēs atrodas dziļākas pilsētas un centri. Latviski vārds Holande nozīmē – *koku zeme, mežu zeme*. Dzemzēl šodien meži aizņem vairs tikai 12% platības. Līdz ar to valstij labāk pietāv vārds Nīderlandē, t.i. – *zemē zeme* – tas labāk atbilst pašreizējam veidolam, bet Holandē ir iegājies nosaukums, un pat ār-

zemniekiem domātos izdevumos valsts tiek dēvēta par Holandi nevis Nīderlandi. Varbūt tas ir arī tāpēc, ka paša tauta sevi sauc holandiešiem.

Nīderlandē mazā zemes plekītī viss ir piesātināts – dažādas ādas krāsas cilvēki ielās, daudz divriteņu un auto uz ielām, kuģišanā, apsētie tūrumi, visdažādāko meistarū gleznas (Rembrants, Van Gogs u.c.) muzeju zālēs, rūpnīcas, milzīgas ostas, vējdzirnavas, kanāli, polderi un ziedi, ziedi, ziedi... To ir tik daudz ir pavasarī, ka var teikt — visa Nīderlandē zied.

Gadsimtiem ilga ciņa ar jūru

Nīderlandē dienvidos robežojas ar Beļģiju, austrumos ar Vāciju un no ziemeļiem to apskalo Ziemeļjūra. Valsts ģeogrāfiskais stāvoklis ir radījis specifiskas problēmas, ar kurām holandiešiem ir jānodarbojas kopš neatmināmiem laikiem. Gadsimtiem ilgi holandieši cīnās ar Ziemeļjūru, ceļot dambjus un ūdeni no atgūtās zemes pārsūknējot uz jūru. Lai netiktu noskaloti uzceltie dambji, cilvēkiem nācās iemācīties un visu apgūt cīņā ar ūdeni. Zemes nosusināšanas programmas,

ja tā var teikt, valstī sāka īstenoties jau kopš 15. gadsimta, kad radīja dambju sistēmu, cēla vējdzirnavas, ar kuru palīdzību nosusināja purvus un iekšējos ezerus. Taču tas nespēja novērst 100 tūkstošu cilvēku bojā eju 1421. gadā lielo plūdu dēļ. Īsti ūdeņus savaldīja tikai 16. gadsimta beigās. Tad bagātie Amsterdams birģeri deva līdzekļus ezeru nosusināšanai, dambju un kanālu celtniecībai, bet pilnībā nosusināšanas sistēma noslēdzās tikai 19. gadsimtā.

1798. gadā valstī izveidoja Ūdens ministriju, un tas palīdzēja veikt liela mēroga darbus, lai aizsargātu zemi no jūras. Tieši tad tika radīts slavenais Harlēmas polderis.

Ezeru nosusināšana, dambju celtniecība, polderu izveidošana izraisīja lielas pārmaiņas dabas ainavā. 20% sauszemes atkarojā no jūras. Celtniecības darbu rezultātā jūras krasta līmeni pacēla par 65 metriem, taču ar to jūras uzbrukumi nebeidzās. 20. gadsimtā tiek izstrādāti grandiozi projekti. Valsts ziemeļos tiek uzcelts 30 kilometrus garš dambis, kas noslēdz līci, tiek radīta milzīga saldūdens krātuve, kas valstij ir vitāli nepieciešama. Otrā lielākā programma «Delta» tika sākta 1953. gadā. Šī plāna īstenošanai vajadzēja radikāli izmainīt upju Reinas, Māsas, Šeldas tecējumu, kā arī mainīt saldūdens un sāļā ūdens proporcijas. Plāns «Delta» ir unikālākais hidroceltniecības plāns pasaulē. Pilnībā tas tika realizēts 1986. gadā. Holandieši to sauc par astoto pasaules brīnumu. Pateicoties šī plāna īstenošanai, Holandē tagad ir aizsargāta ar dambjiem, kuru kopējais garums ir 1100 kilometru.

Dambji atļāva iegūt tik dārgo zemi lauksaimniecībai un saldūdens krātuves. Bet zemes metrus

turpina atkarot arī šodien, jo zemi holandiešiem patiešām vajag, turklāt viņi zina, kā no tās gūt labumu. Zemes cena Nīderlandē ir viena no dārgākajām Eiropā. Atgūto zemi no jūras, ko sauc par polderiem, izmanto lauksaimniecībā, bet ar dambju celtniecību vēl nav līdzēts, jo ūdens turpina sūkties polderos. Ja ūdeni neat-sūknētu, tad atgūtās zemes dažu mēnešu laikā pārvērstos par ezeriem. Ūdens atsūknēšanu Holandē veic ar ūdensdzirnavām. Tās spēj pacelt ūdeni 1,2 metrus augstumā, bet, ja ūdens jāpārpumpē vēl augstāk, tad dzirnavas to ceļ uz augšu cita aiz citas un katras nākamās dzirnavas ūdeni paceļ augstāk. Zemākā poldera vieta Nīderlandē ir 6,7 metri zem jūras līmeņa.

Klimats Holandē

Ziemas maigas, vasaras vēsas, lietains katrs gadalaiks. Savu ietekmi uz klimatu atstāj Golfa straume. Laiks bieži ir apmācies, gadā vidēji 60-65 dienas ir skaidras un saulainas. Vislielākais nokrišņu daudzums ir vasarā – jūlijā, augustā, rudenī – septembrī un novembrī. Mazāk nokrišņu ir pavasarī – martā, aprīlī un maijā. Manā ceļojuma laikā (nedēļu pirms Lieldienām) Holandē bija līdz pat +23 grādiem). Dabas kaprižu nebija un rezervē turētais lietussargs nenoderēja.

Valsts politiskā sistēma

Izejot cauri bagātam un ilgam, notikumiem piesātinātam republikas periodam, 1815. gadā Nīderlandē nodibinājās konstitucionālās monarhijas režīms un līdz pat šim laikam politiskā sistēma palikusi nemainīga. Karaļa tronis tiek nodots mantojumā. Karalis vai karaliene valstī ir neaizskaramas personas. Ministrus valstī nozīmē

karaliene, bet atbildīgi tie ir parlamenta priekšā. Visas valdības institūcijas Nīderlandē ir izvietotas Hāgā, tāpēc tā ir valsts politiskā galvaspilsēta.

Kopš 1980. gada 30. aprīļa Nīderlandes troni ir karaliene Beatrikse Vilhelmīne Ansberga no senās Orānijas dinastijas, kronēta Amsterdamā. Nīderlandes karaļnams nav šokējis pasauli ar skandāliem kā Anglijā vai Monako. Monarhs kā funkcionāla figūra un karaliene kā individuāla persona – tās Nīderlandē ir divas dažādas lietas. Karalienes ģimenes dzīve nav nodota vispārējai apskatei. Viņas Majestāte reizi gadā uz Ziemassvētkiem uzrunā tautu. Kad karaliene sasniegs 65 gadu vecumu, viņa dosies pensijā un viņas vietā stāsies 1967. gadā dzimušais princis Vilhelms Aleksandrs.

Šai reizei viss, bet nākamajā numurā lasīsiet par Holandes vēsturi un ekonomikas uzplaukuma zelta laikmetu.

Tamāra Elste

● Kopš 1980. gada 30. aprīļa Nīderlandes troni ir karaliene Beatrikse Vilhelmīna Ansberga. At-tēlā redzama Nīderlandes karaliskās ģimenes zelta kariete, kurā svētku reizēs Viņas Majestāte izbrauc pilsētas ielās, lai sveiktu tautu.

SLUDINĀJUMI, APSVEIKUMI, LĪDZJŪTĪBA

Lai Dieva svētība Jūs pavada
ik dienu
Un nenogurst lai gars, šo cēlo
darbu darot.

Sveicam
prāvestu
Onufriju Pujatu
70 gadu jubilejā.

Jasmuižas katoļu draudze

Viss, kas dāsni Dievam dots,
Kas mūža gaitā izstarots,
Liek zemu galvu noliekt mums...

Sirsni sveicam
Onufriju Pujatu
skaistajā dzīves
jubilejā.

Sutru pagasta padome

SIA «IBIZA» Aglonas st. iepērk
egles baļķus diam. 14-24 Ls 23,
diam. 18-24 Ls 26,
diam. 26-44 Ls 29,
priedes baļķus diam. 13-24 Ls 22,
diam. 18-24 Ls 22,
diam. 26-44 Ls 25.
Iespējams transports. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9489801.

Pērk vai nomā zemi,
zemnieku saimniecību.
Tālr. 5933292.

Pārdod

iekoptu dārzu, vasarnīcu netālu no Preiļiem,
ir Zemesgrāmata. Tālr. 6512763, 6356295;
1,5 ist. dzīvokli Preiļos, Rēzeknes ielā. Tālr.
5321529 vakaros;
timotiņa sēklu. Tālr. 6437207;
sēklas miežus, auzas. Tālr. 57645;
lēti zālāju sēklas, iespējama piegāde. Tālr.
5339550;
sēklas kartupeļus 'Brasla'. Tālr. 9786743;
jaunu govī. Tālr. 57634;
garāžu Preiļos. Tālr. 9118637;
universālu importa inkubatoru. Tālr.
6073821;
kravas motorolleru «Murovej» rez. daļām.
Tālr. 39569;
motociklu IŽ Planeta 4. Tālr. 5322406;
Opel Astra, 1995., servo, 2xairbag. Tālr.
6868887;
VW Transporter, D, 1989. g. Tālr. 9118637;
VW Passat rezerves daļas, 1990. g. Tālr.
5281570;
mīkstās mēbeles, veļasmašīnu, lēti. Tālr.
6732003.

SIA «Pūres dārzi»
svētdien, 27. aprīlī Preiļu tirgū PĀRDOS
augļkoku, ogulāju stādus
no sertificētas kokaudzētavas.
ŠĪ PAVASARA JAUNUMS –
AUGSTSTUMBRA ĒRKŠOGAS, JĀNOGAS!
Informācija pa tālruni 9249450.

Preiļu 1. pamatskola
19. maijā plkst. 17.00
aicina uz tikšanos vecākus,
kuru bērni š. g. 1. septembrī
uzsāks skolas gaitas.

Preiļu 1. pamatskolas administrācija

SIA «ANGRO»
pastāvīgi iepērk apses zaģbaļķus
Ø no 25 cm
Cena no 13 - 18 Ls/m³
Samaksa tūlītēja.
Pircēja transports.
T. 9454553; 9236083

SIA «Vilcāns V»
Livānos, Alejas ielā 19
(Ubaglīci pie pilsētas stadiona)
izgatavo melnā granīta pieminekļus,
apmales un melnās betona apmales.
Livānu novada iedzīvotājiem LĪZINGS!
Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.

PĀRDOD
♦ baļķuvedēju Skania 142H, 1985. g.,
420 z/s,
♦ piekabi Forss Parator, 4 asis,
bidāmie kūleņi,
♦ KAMAZ 53212 ar piekabi
(55 m³ kūdras, šķeldas vešanai),
♦ GAZ 3507, pašizgāzējs, 1987. g.
Tālr. 9458700.

Pērk

vai nomā telpas Preiļu centrā
9108727;
māju (vai zemi) pie ezera. Tālr. 53
mazlietu pirti promvešanai. Tālr. 5934023;
avarējušas vai citādi bojātas automašīnas.
Tālr. 9678433.

Firma pērk mežus,
var būt kopā ar lauksaimniecības
zemi un mājām, arī cirsmas.
Tālr./fakss 7917968, 6520574.

SIA «Step V»
izgatavo virtuves mēbeles, sekcijas,
plauktus u. c. Ir garantija.
Zaģe lamināta plāksnes. Koka virpošana.
Tālr. 6433311.

Veikalā «TEV» Preiļos, Kooperatīva ielā 1
pārdod (arī remontē) velosipēdus, zāles
plaukmašīnas. Pārdod velosipēdu rezerves daļas.
Formē lizingu.
Tālr. 5321409.

TAUTAS DZIEDNIEKS
MARTIŅŠ RODE
✓ palīdz cukura diabēta slimniekiem,
✓ kodē veiksmei,
✓ konsultē par ārstniecību ar bebru
dziedzera uzlējumu,
✓ asinsspiediena korekcija bez zālēm.
Pieņems 27. aprīlī un 11. maijā no plkst. 9.00
Preiļos, Raiņa bulvārī 24 (viesnīcā).

DZIEDNIECE TAMĀRA
palīdz atbrīvoties no dažādām
slimībām,
atrisināt ģimenes problēmas,
strādā ar fotogrāfijām,
zilē ar parastajām un «taro» kārtīm.
Preiļos pieņems piektdienās.
Pieteikties pa tālr. 5322648.

Dusi saldi, māmuliņ,
Mūža miegs lai tev ir salds,
Auklēs tevi rasas rīti,
Ziedi klās un sniedzīgs balts.
Izsakām dziļu līdzjūtību Helēnai un
Robertam Rožāniem, MĀTI un
SIEVASMĀTI smiltajā izvadot.
SIA «Preiļu saimnieks» kolektīvs

JAUNUMS

UZMANĪBU!
Jauns piedāvājums
Livānu novada iedzīvotājiem
Trešdienās un sestdienās
veikalos

- «Millenium», Dzelzceļa ielā 14,
- «Tīm», Rīgas ielās 18,
- «Vindex», Rīgas ielā 232b un
Rīgas ielā 54,
- * kioskā pie Livānu dzelzceļa stacijas

var iegādāties lasītāko
laikrakstu rajonā
NOVADNIEKS

NOSLĒGTI PIRKUMA LĪGUMI

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO: noslēgti šādi zemesgabalu pirkuma līgumi:

Nr. Zemesgabala adrese, zemes kadastra numurs	Zemesgabala platība (m ²)	Zemes īpašuma reģistrācija zemesgrāmatā	Pirkuma līguma datums	Zemesgabala pircējs
1. 2.zemesgabals, Jersikas pagasts, Preiļu rajons; Nr.7652 001 0067	16967	Jersikas pagasta zemesgrāmatā, 2002.gada 16.jūlijā, folijas Nr.100000073062	26.03.2003.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Livānu mājas un logi" Reģ.Nr.000308893
2. 3.zemesgabals, Jersikas pagasts, Preiļu rajons; Nr.7652 001 0068	24783	Jersikas pagasta zemesgrāmatā, 2002.gada 16.jūlijā, folijas Nr.100000073063	26.03.2003.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Livānu mājas un logi" Reģ.Nr.000308893

Ar pilnu sludinājuma tekstu interesenti var iepazīties 2003.gada 23.aprīlī laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", Nr.61(2826), ielikums Nr.16 (224).

NODOTI PRIVATIZĀCIJAI

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO: privatizācijai nodoti šādi valstij piederoši zemesgabali:

Nr. Zemesgabala adrese	Zemesgabala platība (m ²)	Zemes kadastra numurs	Zemes īpašuma reģistrācija zemes grāmatā	Zemesgabala pirkuma tiesīgā persona	Atbildīgais speciālists, viņa tālruna numurs
1. Zaļā iela 23, Livāni	102848	76110040805	Livānu pilsētas zemesgrāmatā, folijas Nr.4538	SIA "Lettglas"	Sanita Migļeniece 7021398
2. Lāčplēša iela 2a, Livāni	789	76110031902	Livānu pilsētas zemesgrāmatā, folijas Nr.4540	SIA "Lettglas"	Sanita Migļeniece 7021398
3. Rīgas iela 5, Livāni	12707	76110031726	Livānu pilsētas zemesgrāmatā, folijas Nr.4539	SIA "Lettglas"	Sanita Migļeniece 7021398

Personām prasījumi, kas attiecas uz minētajiem privatizējamiem zemesgabaliem, piesakāmi 1 (vienu) mēneša laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Prasījumus apliecināšie dokumenti jāiesniedz Privatizācijas aģentūrā, Rīgā, K. Valdemāra ielā 31, LV-1887.

Privatizācijai nodoto zemesgabalu robežu plāni publicēti laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 2003.gada 23.aprīlī, Nr. 61 (2826), ielikums Nr.16 (224).

Privatizācijas aģentūra

K.Valdemāra iela 31, Rīga, LV-1887 E-mail: ipa@mail.bkc.lv http://www.ipa.bkc.lv

Iepērk jaunlopus, piena
teļus, cūkas, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9199314.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus,
jaunlopus, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja. +12%, +18%
Tālr. 9121830, 6499013, 54-74809.

SIA «Kārlis Viens» iepērk
jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā.
Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsīdijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

Iepērk dzīvsvārā liellopus,
kazas, zirgus, cūkas, aitas
(aitām cena Ls 0,70).
Iepērk zemi.
Tālr. 9183601, 6461550, 23887, 55738.